

izhaja vsak četrtek in velja
v poštino vred ali v Mariboru
z pošiljanjem na dom
za celo leto 32 D., pol leta
16 D., četr leta 8 D. Izven
Jugoslavije 64 D. Naročina
se pošije na upravištvo
»Slov. Gospodarja« v Mariboru,
Koroška cesta št. 5. —
List se dospošljaj do odpo-
vedi. Naročina se plačuje
v naprej. Tel. interurban 113.

Posamezna številka stane 1.50 din.

Poštnina plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

43. številka.

60. letnik.

Ali bo naša SLS stopila v vlado?

Odkar so se radikali in radičevci v vladi radi gospodarsnosti Radiča sprli in je srbsko-hrvatska vlada z Uzurovičem na čelu odstopila, se sliši vsak dan in se čita po vseh listih: »Dr. Korošec bo stopil s svojimi poslanci v vlado.« Nekateri te vesti pozdravljajo, drugim zopet ni po volji, da bi naša stranka šla skupno z radikali in radičevci v vladno večino. Liberalci, ki stojijo pod vodstvom znanega dr. Gregorja Žerjava in dr. Ljudevita Pivka, pa se na drugi strani bojijo, da bi naša stranka dobila v Beogradu v vladi vpliv, in kričijo po »Jutru«, »Domovini«, »Narodu« in »Taboru«, da se dr. Korošec z vsemi širimi ponuja v vlado. Ker vsak list drugače piše o tem vprašanju, je mnogim nejasno, kaj je pravzaprav na celi stvari. Naše uredništvo je dobilo od mnogih strani vprašanja in pozive, naj vse to v »Slovenskem Gospodarju« točno pojasnimo. Uredništvo se je obrnilo na poslanca Slovenske Ljudske Stranke, ki je v soboto, dne 23. t. m., dospel v Maribor, s prošnjo, da nam opiše, kaj je resnice na tem, da bo naša stranka stopila v vlado. Naš priatelj-poslanec nam je radevolje dal naslednja pojasnila:

Gospod urednik!

Vprašaš me v imenu »Gospodarjevih« čitateljev, ali bomo poslanci naše stranke šli v vlado ali ne?

Odgovor na to vprašanje ni tako enostaven. Saj znaš dobro, kako žalostne gospodarske razmere vladajo v vseh krajih naše države, posebno pa v Sloveniji. Vlade Pašičeve, Pribičevič-Žerjavove in Radičeve, ki so bile z malimi izjemami na krmilu, niso znale gospodarosti. Dasiravno so vsako leto te vlade nalagale davkoplačevalcem nezmošne davke, takse in druge dajatve, vendar ves ta denar nima božjega blagoslova. Državna kasa je po večini prazna, vlada ne more izplačevati svojih obveznosti in dolgov, gospodarstvo pa na posledicah vsega tega na vseh koncih in krajih propada. Vsak dan poje boben pri kmetih, trgovcih, obrtnikih in industrijeih. Trgovina spi, fabrike in druga podjetja ustavljajo obrat. Število brezposelnih in takih, ki nimajo ne kruha, ne strehe tik pred hudo zimo, je vsak dan večje. Nezadovoljstvo je naravnost nepopisno. Domoljubi, iskreni državljanji ter celo visoki krogi se bojijo, kaj bo . . .

Jugoslovanskemu klubu se ni treba ponujati.

Dasiravno nekatere stranke nas Slovencev ne vidijo rade — ker jim brez bojazni stopamo na prste — vendar vidijo v Slovencih poštenjake, sposobne in delavne ljudi, ki bi po svojem znanju in odločni volji bili v stanu, da z nasveti in poštem delom rešijo, kar se še rešiti da. Kar naenkrat so vladne stranke same in še mnogi drugi krogi prišli do zaključka: Pritegnimo Slovence (SLS) v vlado, da bodo v vladi zastopani vsi trije narodi in da se začne s pomočjo Jugoslovanskega kluba resno gospodarsko delo.

Nad 90% vseh ljudi v naši državi je prepričanih, da je bila glavni krivec, da dosedaj ni prišlo do bratskega sporazuma v naši državi, samostojno-demokratska (liberalna) stranka. Ona je sejala povsod sovraštvo in prepire, gospodarila je, ko je bila na vladi, tako slabo, da sedaj cel svet kaže s prstom na to stranko. Značilno je za njo, da je vsa leta pisala v »Jutru« in »Taboru« ter »Domovini«: »Klerikalci so ničle, nihče jih ne mara v vlado!« Sedaj, ko pa se nas resno vabi, pa pišejo zopet: »Klerikalci se ponujajo, avtonomijo prodajajo« itd.

Take kvante in laži liberalcev slišiš na vseh koncih in krajih. Res pa je edino to, da se poslanci Jugoslovanskega kluba niso nikdar ponujali za vstop v vlado in se jim tudi ni treba ponujati. Vladne stranke nas same resno vabijo v vlado, docim se za samostojne demokrate živ krst ne zmeni.

Treba je dobro premisliti.

Ali eno je gotovo: Jugoslovanski klub ni klub samostojnih demokratov, ki bi si kar vse prste obliznil, če bi ga kdo vabil v vlado. Mi moramo tako važen korak, kakor je vstop v vlado, dobro premisliti. Uvodoma sem že povedal, da so razmere skrajno žalostne in težko bo pri praznih blagajnah, pri zavoženem gospodarstvu in zanikerni upravi takoj v prvih mesecih, ali v prvem letu doseči za ljudstvo, kar mu je potrebno za napredok in za obstoj. Ali gotovo tudi je, da se bo moral enkrat začeti popravljati zavoženo gospodarstvo, dokler še ni prekasno.

S tega vidika naj naši ljudje opazujejo sedanja posvetovanja, ali takozvana »pogajanja« Jugoslovanskega kluba za vstop v vlado. Poslanci Slovenske Ljudske Stranke smo se temeljito posvetovali in dajali nasvete in izrazili želje voditelju dr. Korošcu, kaj je za naše ljudstvo najbolj potrebno. Mi ne smemo kar tje v en dan, kar na prvi miglaj skočiti v vlado. Oni, ki nas vabijo, nam morajo zagotoviti, da bodo dali Slovencem najprej ono, kar nam je najbolj potrebno. Popraviti se mora nesmiselno zapravljanje našega denarja in dati Sloveniji toliko sredstev, da bo lahko gospodarsko živel. In v tem pravcu se sedaj vrtijo posvetovanja med našimi voditelji v Beogradu in zaupniki vladnih strank.

Do danes, ko to pišem (dne 25. oktobra), se še ni odločilo. Morda bo med tem že kocka padla, tako da vam bo »Slovenski Gospodar« med najnovejšimi vestmi že vedel poročati, ali smo stopili v vlado, ali se pogajanja še nadaljujejo, ali pa so se razbila. Naj bodo naši ljudje prepričani, da bodo naši poslanci s svojim spremnim voditeljem gotovo ubrali ono pot, ki bo ugodna za naše ljudstvo. Mi se ne borimo za ministrske stolčke. Če bi to hoteli, bi že davno lahko bili v vladi. Nam je edino za blagor našega ljudstva!

»Kaj pa je z avtonomijo Slovenije?«

Ali hočete res zapustiti naš program po široki samoupravi Slovenije?« Prijatelj! Povem ti odkrito: Mi zahteve, oziroma programa o samoupravi Slovenije nismo in ne bomo nikdar zavrgli ali zapustili. Rayno sedanja posvetovanja naših voditeljev v Beogradu imajo cilj, da dosežemo prve korake za uresničenje naših zahtev.

Še eno je mogoče:

Morda stopijo v novo vlado poleg Jugoslovanskega kluba še tudi zastopniki Davidovičeve in Spahove stranke.

Najboljše bi bilo, da si razen Pribičeviča in Žerjava podajo roke za boljšo novo vlado vse stranke, ki odkrito srčno želijo, da se pojde pri nas vendar enkrat na pot poštenega gospodarskega dela.

Stari Pašič Nikolaj se je vrnil v Beograd prejšnji teden.

Celo poletje se je zdravil po raznih kopališčih. Ali staremu Miklavžu noben svetni umetnik ne more več dati mladost, čilosti in popolnega zdravja. Takih zdravil, ki bi pomladile 86letnega starca, še noben zdravnik ni iznašel. Radi tega je skoraj izključeno, da bi se Pašič zopet vrnil na stolec ministrskega predsednika. Njegova stranka, ki je najmočnejša v skupščini (140 poslancev), je že razcepilena na štiri struje. Vsi radikali nočejo več slepo

slediti komandi Pašičevi in njegovih svetovalcev. Stari je skregan na mnoge strani. V tem razcepnu in razkroju tudi vzrok, da želijo gotovi krogi prav resno, da stopimo v novo vlado tudi Slovenci in naši zavezniki.

Tak je danes položaj. Prihodnji dnevi in tedni bodo odločilne važnosti za pravec notranje politike in gospodarstva v naši državi.

Državna politika.

V NAŠI DRŽAVI.

SLS — središče vse politike! Naša SLS je stranka slovenskega naroda. Tega ne more nihče tajiti. Zato ima samo ona pravico in dolžnost, da govori v imenu slovenskega naroda in sicer tako, kakor je to narodu v korist. Njeni slovenski politični nasprotniki so prav radi pripovedovali, da v Beogradu samo oni nekaj veljajo. Istina pa je, da so veljali le toliko, kolikor so jih centralisti potrebovali, da so lahko mirno na škodo našega naroda vladali, kakor so hoteli. Toda vedelo se je, da vedno ne bo tako. Naš slovenski narod plačuje tudi davke, kakor jih plačujejo drugi državljanji, nosi vsa bremena skupno z drugimi, zato bo moral priti čas, ko se ga bo upoštevalo, kakor zasluži. Slovenskemu narodu se mora dati priložnost, da zato skupno z drugimi tudi vlada državo in da pri tem uživa pravice kot enakopraven del države. To se je tako živo čutilo v naši državi, da se zavoljo tega tudi še in izvršilo kronanje našega kralja Aleksandra. Sedaj pa pred vsem gospodarski položaj države zahteva, da gredo vse resni in pošteni ljudje na delo, da rešijo državo gospodarskega propada in da jo pripeljejo v bodočnost, ki bo zadovoljjevala tako Srbe kot Hrvate in Slovene. To so spoznali tudi radikali in celo radičevci, pa so začeli vabiti SLS, naj gre v vlado. Že zadnjič smo o tem poročali. Danes dostavljamo le to, da je slovenski narod danes lahko zopet hvaležen svoji SLS, ki ga je vodila tesno strnjena do tega ugleda in vpliva v državi. Danes tudi Srbi sami priznavajo: Slovenci so tu, državljanji so, ne sme se jih takot potiskati ob stran, ne sme se jih prezirati kot kakosovobojence ali celo avstrijakante, kakor so jih znali v Beogradu slovenski liberalci prav lepo slikati, dokler so še imeli kaj poslušalcev. Danes stoji vprašanje Slovencev, ki jih kot edino pooblaščena zastopa SLS v ospredju. Slovenci prihajajo do svojih pravic in to po zaslugu SLS.

Ko se je Pašič vrnil. Ko je bilo slišati, da je dosedanja vlada odstopila, so takoj poslali po Pašiča, ki pa je že prišel prepozno. Kajti Uzunovič je ta čas že umaknil svoj odstop in je prejšnja vlada ostala na mestu. Prijatelji Pašiča so pa vendar hoteli javnost opozoriti, da se je vrnil Pašič. Zato so mu priredili zelo slovesen sprejem. Že v Zagrebu so ga na kolodvoru pozdravljali. Prišel pa je tudi Radič, ki je sicer lepo govoril, a je vendar povdari, da bo Pašič težko vsled svoje oslablosti še mogel vzeti v roke državne vajeti. V Beogradu so Pašiča sprejeli njejov ožji pristaši, vladini člani se sprejema niso udeležili. Zdaj je Pašič bolan, pa ne politično, ampak resnično.

Vse je bolno. Včasih je bila Pašičeva navada, da se je naredil bolnega, če ni mogel takoj kaj urediti ali doseči ali preprečiti. Te politične bolezni so se pa zdaj nalezli drugi politiki. Tako je zdaj bolan ministrski predsednik Uzunovič. Bolan je pa tudi predsednik narodne skupščine Trifkovič. Ako bo ta bolezen prinesla državi kaj zdravja, potem ni prav nič škodljiva.

mahnil je z roko, češ, da odklanja vsako pregovarjanje, potem pa je nadaljeval z zmernejšim glasom:

»Znana so vam vsa sredstva, kako se človeka vnanje izpremeni, da ga ni lahko spoznati. Poslikajte me, kakor me hočete, čeprav norca napravite iz mene!«

Lovec je nejevoljno zmajeval z glavo, veden, s kakimi nevarnostmi je združen tak predlog. Vendar je majorjeva navdušenost in odločnost tako vplivala nanj, da se je kmalu dal pridobiti za pustolovski načrt.

»Ako že ni drugače,« je rekel nazadnje, »vam pomagamo. Čingagok ima veliko zalogo barv in zna slikati kot pravi mojster. Sedite na ta-le štor. Prepričan sem, da v kratkem času napravi iz vas glumca, da sami sebe ne boste spoznali.«

Dunkan je sedel, Čingagok pa se je takoj lotil dela. Pri tem se je skrbno izogibal vsake črte, ki bi izdajala kak bojevit namen, zato pa si je izbral podobe mirnega in šaljivega pomena in fantastna znamenja, s katerimi so se navadno slikali glumači. Takih ljudi je bilo dosti med Indijanci in ker je že oblek, ki jo je nosil na potovanju, Heywarda delala takega, da ga skoro ni bilo poznati, ga je bilo tudi zato, ker je znal francoski, lahko smatrati za glumča, ki se klati med zavezniškimi indijanskimi rodovimi.

Ko je bil dovolj poslikan, mu je dal lovec še koper dobrej nasvetov in naročil, kako naj se vede med rdečekoči. Povedal mu je tudi, da namerava starega Munra pod Čingagokom varstvom spraviti v varno skrivališče, sam pa da pojez z Unkasom k Indijancem, ki so bili poslikani z želvami in o katerih je bil prepričan, da so Delavarji. Nazadnje se je Heyward prisrečno poslovil do Sokola, starega Munra in Mohikanca ter se z Davidom napotil proti huronski vasi.

Zadnji Mohikanec.

Povest iz leta 1757.

Pe J. F. Cooper-ju predelal Al. Benkovič.

kel. »Nekak svet strah imajo pred norci, in našega pevca imajo bržkone tudi za takega.«

Davida so izpraševali še o marsičem, on pa sploh ni odgovarjal, ali pa obširno in nejasno. Zelo je bil vesel, da mu je lovec zopet vrnil tako hudo pogrešano piščalko, ki jo je takoj hotel uporabiti. Heyward pa mu je ves nestrenjen to zabranil in pričel razkladati svoje načrte, kako bi poizkusili rešiti deklici. Tudi Munra je zapustila prejšnja brezbrinjnost. Pričelo se je živahnno pomenkovanje, med katerim je lovec svaril, naj se ne prenaglijo, in priporočil mirno razsodnost in vztrajnost.

»Najboljše bi bilo,« je reklo, »da bi se pevec vrnil k Huroncem in povedal deklicama, da smo mi v bližini. Ko mu damo znamenje, se vrne k nam, da se domenimo, kaj bo storiti. Ker ste glasbenik, prijatelj, znate gotovo razločiti vranji glas od kukavičjega!«

»O seveda; kukavica je tič, ki ima mil in ubran glas, čeprav zna peti samo dva.«

»Prav,« je odgovoril lovec. »Kadar boste čuli, da je kukavica trikrat zapela, pridite v gozd na tisti kraj, odker jo boste slišali.«

»Jaz ga spremim k Huroncem,« je z odločnim glasom posegel vmes Heyward.

»Vi?« se je začudil lovec. »Ali ste se naveličali solnčnega vzhoda in zahoda?«

»Tudi jaz znam kakor David igrati vlogo norca ali pa kakršnokoli drugo. Nič ne ugovarjajte, kar sem sklenil, sem sklenil.«

Sokol je strme gledal mladega moža. Dunkan, ki se je doslej slepo pokoraval modrosti in izkušenosti lovčevi, pa je sedaj kazal nekaj ukazuječega in vzuženega. Za-

Nettunske konvencije. V dnevnem časopisu se te dni veliko bera ta tuja beseda, ki pomeni dogovor, ki sta ga napravila naš in italijanski zunanjji minister v mestu Nettunu. Ta dogovor se tiče najbolj Dalmacije, kjer bi radi Italijani imeli prosto trgovino, prostost glede šole in naseljevanja. V tem dogovoru so seveda tudi nekatere točke, ki so za nas dobre, je pa istina, da te ne odtehtajo onih dobrot, ki jih naša država daje Italiji. Posebno bi bila seveda prizadeta Dalmacija, zato ni čudno, ko sedaj ona zelo ostro protestira proti tej pogodbi. Pogodba še ni odobrena, ampak pride še pred narodno skupščino.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Na Grškem še vedno ni ljubega miru. Tam se borijo med seboj posamezni generali kot politiki. Eni so za republiko, drugi za kraljevino, vsi skupaj pa hočajo le oblast v rokah imeti in ubogo ljudstvo izjemati. Da je ta sedanji preprič zanesla na Grško Italija, je jasno. Dela pač po načelu: kjer se prepričata dva, tretji dobiček ima.

Bulgarija hoče k morju. Bulgarija ne meji nikjer na morje. To je za vsako državo hudo, če nima morja, ker ne more imeti potem proste pomorske trgovine, ki je še konečno najcenejša. Bolgarski zunanjji minister je začel o tem vprašanju prav živahno delovati. Zelo ga podpira Italija, seveda ne zavoljo Bolgarije, ampak zato, da bi morada imela v njej zaveznico, če bi bilo treba. Italija je šla že tako daleč, da je Bolgariji posodila denar za železnicu k morju.

Italija je še vedno nenasiljiva. Dasi je v Italiji primeroma malo Slovencev, katerih bi se Italijanom ne bi bilo treba prav nič batiti, je vendar vsa Italija na delu, da zatira te naše uboge, še neresene brate. Ko se je sedaj začelo novo šolsko leto, so vpeljali »materinske« šole, kadar se pa slovenskih otrok ne uči v njihovem materinem jeziku, ampak v italijansčini. Starišen, ki so v državnih službi, so pa kar zapovedali, da morajo dati svoje otroke v italijanske šole, če ne, bodo takoj odpuščeni. Težko je Slovensk v Italiji.

Avstrija je zopet dobila močno in pravično roko prelata g. Seipla, ki je sestavil novo vlado. Socijalistični hujščaki so zdaj že precej izgubili poguma. Državno uradništvo, ki je mislilo preje na štrajk, se je sedaj pomirilo, deloma ker se boji, deloma pa, ker upravičeno upa, da bo Seipl uredil njihove zahteve.

Slovaški avtonomisti v češki vladi. Kakor se bori naš slovenski narod za svojo pravico, tako se tudi bori slovaški narod v češki državi. Tega vodi duhovnik Hlinka. Ko se je sedaj vrnil iz Amerike, so ga v Pragi zelo slovesno sprejeli. Hlinka bo takoj pričel pogajanja z ministrskim predsednikom. Slovaki dobijo svojega posebnega ministra. Do sedaj so bili Slovaki ves čas izven vsake vlade.

Zoper Viljema, bivšega nemškega cesarja! Bivši nemški cesar Viljem je gotovo veliko zakrivil na grozni svečnovi vojni. Po porazu so ga takoj pregnali. Šel je na Nižozemsko, odkoder pa bi se zelo rad vrnil nazaj v Nemčijo, kjer še ima svoje številne prijatelje. Francoska vlada pa tega ne dovoli. Pa tudi nemška vlada sama, ki je republikanska, noče o tem nič slišati. Ko je vojni poveljnik sprejel v vojaško službo njegovega sina, je bil prisiljen, da je kot vrhovni poveljnik moral odstopiti.

Na daljnem vzhodu. Na Kitajskem se še vedno vršijo medsebojni boji raznih mogočnežev. Zdaj je v nevarnosti tudi že največje kitajsko pristanišče Šangaj.

Kaj je novega?

Za okoliško meščansko šolo. Da pokaže mariborsko mesto svojo odločno voljo, da hoče navzlic raznim zapremkam doseči nove meščanske šole, določene pred vsem za mestno okolico, je sklical mestni župan dr. Leskovar za soboto dne 23. t. m. popoldne sestank za zastopnike okoliških mariborskih občin. Tega sestanka se je po svojem županu udelenila mariborska mestna občina ter okoliški občini Pobrežje in Studenci. Obe okoliški občini sta v načelu za zidanje okoliške meščanske šole. Vendar se je na sestanku povdarnjalo, da sami in s pomočjo mariborskih mestne občine tega ne zmoreta. Edina rešitev bi bila ta, da bi veliki župan potrdil tozadenvi predlog okrajnega za stopa, da bi tako okrajni zastop stalno in vsako leto pri-

XIV. V huronski vasi.

Pot je peljala Heywarda in Davida preko boberske naselbine in ob njenem tolminu. Obrnila sta vodi hrbet ter se polagoma vzpenjala na nizek griček. Čez pol ure sta prišla na kraj druge jase, ki je kazala, da so tudi tu svoj čas bivali bobri.

Heyward se je obotavljal nekaj časa, predno je stopil iz varne goščave, ter se skrbno ogledoval na vse strani.

Na drugem koncu preseke, tam, kjer je potok padal čez skale, je opazil kakih petdeset do šestdeset iz hlodov, vej in prsti zgrajenih koč. Začuden je ugledal v mraku dvajset do trideset postav, ki so se zdaj vzravnavale iz visoke trave, zdaj zopet počepale, kakor bi lezle v podzemsko bivališče.

Drzno in odločno sta šla naprej ter kmalu stala v tolpi otrok, ki so divje zakričali, ko so ju ugledali. Hrup je pravabil kakih deset vojščakov, ki so se zbrali pred vrati bližnje koče in mračnih obrazov gledali nasproti bližajočima se gostoma.

Davidu je bil očividno znan njiju položaj, ker je krenil naravnost proti koči. Bila je največja v vasi, zgrajena iz drevesne skorje in vejevja. Kazalo je, da se Indijanci tu zbirajo na skupščine in posvetovanja. Hladnokrvno je koral David mimo grdo gledajočih divjakov v kočo, Heywardu pa ni preostajalo drugega, da je kolikor mogoče malomarnega obraza sledil spremjevalcu. Znotraj sta si iz svežnja mladič napravila sedež in sedla. Takoj se jima je pridružilo več divjakov. V luči plapolajoče plamenice je videl Heyward, kako so ju pošastne postave gledale skrivaj, a pozorno.

Slednjič je stopil iz temnega kota sivolas, krepak vojščak in nagovoril Heywarda v huronskem jeziku. Ta pa je odkimal, češ, da ne razume, in rekel po francosku:

speval svoj delež v ta namen. Na sestanku se je sklenilo, da se porazueli breme na posamezne občine v razmerju učencev, ki bi prihajali na meščansko šolo in da pozovejo občine, da pismeno odgovorijo, ali se s tem predlogom strinjajo ali ne. Na vsako posamezno okoliško občino bi za posameznega učenca prišli stroški 1000 dinarjev letno. Dvomimo, da bi ta poskus imel kaj uspeha. Posledica bo ta, da mestna občina šole ne bo mogla zidati in da se v meščanske šole v mestu ne bodo mogli vec sprejemati učenci iz okoliških občin. Nato se je vršil še neobvezen razgovor o priključitvi okoliških občin k mariborski mestni občini.

Smrtonosni električni tok. Že par dni je po Mariboru in okolici v nočnih urah razsajal močen vihar. In ta vihar je nagnil na poti iz Studencov proti Slovenski Kalvariji dva električna droga enega proti drugemu, ker sta bila močno preperela. Tukaj pelje nameč električni vod iz Fale. Vsled nagnjenja obeh drogov je prišla tudi sicer visoko napeta žica 70 cm nad zemljo. V petek okrog 9. ure dopoldne je šla žena železničarja Zaveršnika iz Studencov proti potoku, ki teče med Studenci in Kalvarijo, da bi tamkaj oprala perilo. Na glavi je nesla v košari mokro perilo in se slučajno dotaknila proti zemlji nagnjene žice. Ker je udaril pri stiku skozi žrtev tok od 10.000 voltov, je bležala kot od strele zadeta, pri priči mrtva. Na licu nesreče je ležala ubita reva do 2. ure popoldne, ko je prišla na pregled sodna komisija. Ker je zadelo Zaveršnikovo prehuda električna moč, se je na zunaj ni prav nič poznašo. Koga zadene v tem slučaju večja krivda: ali falso podjetje, ali Zaveršnikovo radi neprevidnosti, se ne da še dognati. Ponesrečenka zapušča moža in štiri nepreskrbljive ne otroke.

Dva požara v eni noči. V noči od četrtna na petek sta nastala v neposredni bližini Maribora dva požara, kajih vzrok je neznan, pa vendar precej sumljiv. Upravičeno se sumi, da sta bila podtaknjena. Zlasti v prvem slučaju je po okoliščinah sklepati, da je skoro gotovo začgala zločinska roka. Zločincu se je namera populoma posrečila. Požar je uničil celo premoženje posestniku Stramiču v Zrkovcih št. 61. Ogenj je nastal okrog 3. ure zjutraj, ko je razsajal precej močen vihar z dežjem. Gospodar je zvečer še pregledal in zaprl gospodarsko poslopje, nato pa se izmučen z družino vlegel spat. Ponoči ga je prebudilo strahovito lajanje psa-čuvaja. Skočil je pokoncu, odgrnil zaveso pri oknu ter opazil strašen prizor. Hlev in gospodarsko poslopje sta se nahajala zavito v plamene, strela na hišici se je pa pravkar vnela ter pričela goreti. V največji nagnici je zbudil svoje ter si rešil z njimi vred komaj gole življenje. Da ni bilo psa, pa bi bila našla smrt v plamenih cela družina. Kako je požar nastal, ni bilo mogoče ugotoviti. Značilno pa je to, da so našli domači, ko so prihitali iz hiše, vrata na hlevih v svinjakih na stežaj odprtih, dasi jih je zvečer gospodar dobro zaprl in zaklenil. Iz tega sklepajo, da je požar nekdo nalač zanetil. Ogenj je prva opazila mariborska stolpna čuvajka, ki je takoj obvestila požarno brambo, da gori v smeri proti Pobrežju. Mariborska požarna bramba se je najprej informirala pri pobrezkih gasilcih, ki so pa dali čuden odgovor, češ, da gori nekje pri Vurbergu. Na tako daljavo ni imelo smisla iti pomagat in gasilci so avtomobile že spravili v garažo, ko je stolpna čuvajka v dragič javila, da gori v bližini Pobrežja ter je pobrezko pokopalische to potrdilo. Gasilci so sedaj odbrzeli z avto-turbino, toda vsled pomanjkanja vode niso mogli stopiti v akcijo. Pogorela je hiša s hlevom in gospodarskim poslopjem vred. — Drug požar je nastal v petek zjutraj okrog 7. ure v gostilni »Balkan« v Linhartovi ulici v Magdalenskem predmestju v Mariboru. Vnem se je hlev za gostilno in ogenj je že lizal deske, ki so ločile hlev od skladisa za seno, ko je prihitala pomoč gasilcev, ki so ogenj takoj zadušili. Da se je vnelo seno, bi lahko nastal usodepoln požar, ker se ta gostilna skoraj drži predilnice Zelenka, v neposredni bližini se pa nahajajo tudi veliki tanki raznih olj, bencina itd. tvrdke »Danice«.

Dva velevlomila prijeta. Dne 7. marca t. l. je bil izvršen vrom v dveh blagajnah na sodniji ter v eni blagajni na davkariji v Ptiju. En večer prej pa je bil na zagrebški tehniki tudi izvršen vrom in sicer na enak način. Ob istem času sta bila dva vroma na šolah v Mariboru in sicer na meščanski v Cankarjevi ulici ter na eni osnovni. Vlomilci sta pustila v Ptiju vse priprave, ki so po dolgem času pripeljale oblasti vlomilcem na sled. G. policijski

»Naš veliki oče iz Kanade me je poslal semkaj. Zdravnik in враč sem. Ukažal mi je, naj grem k rdečim Huroncem ob velikih jezerih in jih vprašam, če je morda bolan kateri njegovih otrok.«

Grobna tišina je sledila tem besedam. Neprijetno je bilo Dunkanu pri srcu, ko so se vse oči zvedavajo in nezupno uprle vanj, kakor bi hotele preizkusiti resničnost njegovih besed. Nazadnje je stari vojščak izpregovoril po francosku:

»Ali si učeni ljudje iz Kanade barvajo kožo? Mi smo vedno mislili, da se bahajo s svojo belo barvo.«

»Ako pride indijanski poglavjar k svojim belim očetom,« je mirno odgovoril Heyward, »potem odloži svojo bivovalo kožo in obleče obleko, katero mu ponudil. Moji indijanski bratje so mi dali barv in jaz sem se poslikal.«

Tiho, pohvalno mrmranje je naznajalo Heywardu, da so zadovoljni sprejeli njegove besede. Olajšan si je odnahnil. Dvignil se je drugi vojščak, a predno je izpregovoril, se je razleglo sem od gozda grozno vpitje. Takoj nato so vsi divjaki udrli iz koče in pričeli še bolj divje kričati. Dunkan je planil pokoncu. Prevzet od splošnega razburjenja je tudi na hotel ven in se takoj nato nahajal med besnečo tolpo.

Ves tabor je bil razburkan. Moški in ženske, otroci, starci in bolniki, vse je tekalo semtertja in kričalo. V včernem mraku je videl Dunkan, kako je od gozda sem prihajala gruča vojščakov in se počasi bližala vasi. Pred njimi je stopal nekdo z drogom, s katerega je viselo več skalpov. Vidno je bilo, da se vračajo s pohoda in vaščani so jin, kot je bila navada, sprejeli z vpitjem. Množica je bila kot znorela. Divjaki so izdirali nože, jih vihteli nad glavami in se ustopalili v dve vrsti, ki sta delali ulico do povstovalnice. Ženske so jemale v roke krepelca, sekire in

nadsvetnik Kerševan je dal vse te priprave fotografirati in na tej podlagi se je izvedelo, da so bile priprave kupljene v Zagrebu, kjer so izvedeli tudi za imena kupovalcev. Dognalo se je, da sta bila to dva moška, ki sta se po hotelih v Zagrebu, Mariboru in Ptiju vpisovala kot Geza Farkaš in Ernest Schlechter iz Novega Sada. Farkaš in Schlechter v resnici eksistirata in stanujeta v Novem Sodu kot ugledna meščana, ki pa nista v tem času nikam odpotovala. Po daljšem poizvedovanju je Farkaš izvedel, da je svoje dokumente dal nekemu svojemu prijatelju iz Budimpešte in tako se je sedaj posrečilo iztakniti oba vломilca v osebi dveh Madžarov iz Budimpešte, ki sta bila pretekl teden oba aretirana. Škoda od vložov, ki sta jih izpeljala po jugoslovanskih mestih, znaša do pol milijona dinajev.

Hudobna roka na delu. Pri posestniku in županu A. Brunčiču v Črmlji, župniji Sv. Bolfenk v Slovenskih goricah, je začela goreti v petek zvečer kopica slame, ki je bila oddaljena od hleva komaj dobre 4 metre. Domači so bili vsi pri prešanju in niso videli nevarnosti, katero so na srečo opazili dobrì sosed ter pogasili ogenj pravočasno. Ako bi ne bila pomoč takoj na mestu, bi bilo pogorelo celotno gospodarsko poslopje z živino vred. Kopico ji začala hudobna roka znamenom, da oškoduje gospodarja z uničenjem gospodarskega poslopja.

Hiralnica v Muretinici. Muretinski grad je temeljito popravljen in je tudi od zunaj dobil novo in zelo prijazno lice. Te dni se je začelo s snaženjem notranjih prostorov in v najkrajšem času se opremilo tudi sobe s potrebnim pohištvo, ki je že pripravljeno v Ptiju. Misli se je, da hiralnično društvo svoje naloge ne bo moglo izvesti v takokratkem času, a šlo je, ker je bila dobra volja. Zlasti se je ista pokazala pri zadnjih društvenih tomboli, pri katerih se je največ zaslug pridobil občne spoštovani, povsod znani dobrodelenik velikodeljski g. Alojz Mikl. Društvo se zahvaljuje vsem dobrotnikom doma, v Mariboru, Ormožu, Zagrebu in drugod. Obenem zahvalo se društvo še vnaprej priporoča za podporo. Hiralnico v Muretinci bodo vodil križniški redi. Sestre križanke pa bodo poleg tega storile posebne brezplačne gospodinjske tečaje, ki se bodo vrstili po krajenvih razmerah in letnih časih, primerljivo. Muretinski grad bo torej vsestransko izkoriscen in k bodo zadnje priprave gotove, bo stal tu na veliko socijalno korist vsemu okolišu. V par tednih bodo slovesna otvoritev.

Velika tihotapska afra v Zagrebu. Nadzornik v notranjem ministru dr. Janko Bedekovič je na zagrebškem blagovnem kolodvoru odkril veliko, organizirano tihotapstvo. Opozorjen je bil na to na Dunaju, nakam je odpotoval v Zagreb in delal v tamkajšnjih železniških skladisih več dni kot navaden težak. Poščilo se mu je priti na sled celemu tihotapskemu poslovanju in zasatiči glavne kritice. Stvar se je vršila sledenje: Razne dumanske firme so najele v Zagrebu svojega ekspONENTA, ki je pridobil na svojo stran zagrebške železniške skladisnice. Tvrde se poščilje v Zagreb svileno blago pod označbo bombažnega blaga. Železničarji so skrbeli za to, da so zabojo prišli v skladisče šele po šestih zvečer, ko carinarnica ni več poslovala, in ostali tamkaj češ noč. Ponoči so nato z ekspONENTI zaboje odprli, pobrali iz njih svileno blago in jih napolnili z bombaževino. Ti zabojo so nato drugo jutro prišli pod carino. Svileno blago se je prodajalo zagrebškim trgovcem, pa tudi drugam. Dosej je ugotovljeno, da se je na ta način utihotaplilo pet poščiljev. Država je oškodovana za nad milijonom dinarjev. Glavne kritice so zaprli. Da si država zagotovi globe dunajskih tvrdk, je zaplenila vse terjatve teh tvrdk v Jugoslaviji. Preiskava se nadaljuje.

Po petih letih pojasnjjen zločin. Dne 11. oktobra 1921 je bil v Sotenskem, na cesti med Žičami in Špitaličem, umorjen logar Lovro Šefer. Za morilcem je manjkalo vsa ka sled. Kljub dolgotrajnemu poizvedovanju se je že zdelelo, da bo ostal zločin nepojasnjener ter bo morilec utekel kazni. Državno pravdinstvo v Celju pa je kljub brezuspešni preiskavi slučaj še nadalje zasledovalo. Vedno več dokazov je dobitilo, da je zločin izvršil Severjev tovariš Št. Mahovin, rodom iz Žiri, ki je leta 1921 služboval v Konjicah kot logar. Končal po zločinu je odšel iz Konjic ter dolgo časa služboval nekje na Hrvaškem. Kasneje se je vrnil nazaj v Slovenijo, kjer se je poročil. Na podlagi zbranih dokazov je državno pravdinstvo odredilo aretacijo Ma-

državne oružje ter se postavljale v vrsto, da se udeleže grozovite zabave, ki je Dunkan ni megel doumeti. Še

hovneta, česar bivališče pa je bilo neznan. Mariborska policija je kmalu ugotovila, da je neki Mahovne uslužben kot logar pri samostanskem posestvu v Hrastjah pri Limbušu. Poizvedbe so dognale, da je istoveten z Mahovnetom, katerega zasleduje celjsko državno pravdinstvo. V soboto je bil Mahovne aretiran od studenških orožnikov, ter še istega dne odpeljan v Celje.

ODKRITJE MEDVEDOVEGA SPOMENIKA NA POBREŽJU PRI MARIBORU.

Dan kakor v aprilu: solnce, dež, vihar. Ljudje pa kot vedno: vse zdržijo in premagajo, če jih vodi ljubezen. In tako je kljub nalinu zelo veliko častilcev in osebnih prijateljev pokojnega dr. Antona Medveda prišlo na njegov grob, kjer se je javnosti izročil nagrobni spomenik.

Ob določeni uri so zapeli združeni moški pevski zbori iz Maribora pod spremnim vodstvom stolnega kapelnika g. Gašpariča žalostnika. Zastopnik odbora za postavitev spomenika, gimnazijski ravnatelj g. dr. Tominšek je nato v poljudnih besedah razložil, kaj nam hoče naznačiti nagrobni spomenik z Medvedovo podobo in s simbolično prisopodo sejavca. Zahvalil se je vsem darovalcem in vsem, ki so prišli k odkritju spomenika. Stolni župnik kanonik vlč. g. Moravec je nato v imenu odbora položil na grob venec in opravil za pokojnega molitev. Ob sklepu je združen moški zbor zapel v sreč segajočo Pavčičevu »Narodno nagrobnico«.

Odkritja se je udeležil v zastopstvu presvetlega škofa dr. Karlina prelat g. dr. Tomažič, v zastopstvu velikega župana g. dr. Terstenjak in srezki poglavar dr. Poljanec, mestni župan g. dr. Leskovar z gospo soprogo, tovarisi in prijatelji pokojnega v zelo častnem številu. Pred in po slavnosti je bil bučen nalin, a dobre pol ure, v kateri se je proslava izvršila, je nebo popolnoma mirovalo. Ljudstvo je še dalje ostalo na pokopališču, molilo za rajnega in občudovalo umetniški spomenik.

Zasluzeno odlikovanje. Kralj je odlikoval g. monsig. in profesorja Janeza K. Vreže z redom Sv. Save IV. razreda za zasluge, katere si je pridobil kot dolgoletni, vzorni ter zasluzni vzgojitelj naše mladine in učiteljstva. K zasluzenemu odlikovanju častita g. monsignorju tudi — »Slovenski Gospodar«!

Župnik Miroslav Kukovič umrl. Po vsem Štajerskem in po širini domovini je bil znan dobrinski župnik Miroslav Kukovič. Njegova gospodljubnost, vedna prijaznost in veselost je mnogim izkazala dobrote, katere je pokojni delil večkrat prav v duhu sv. Frančiška. Na Dobrni je bil pokojni pravi narodni voditelj, ki je ohranil Dobrni slovensko ime, ko so ji hoteli natrpati ime Neuhaus. On je bil delavec, ki ga je nekdaj avstrijska oblast dajala pod nadzorstvo kot politično nevarnega. Nad vse je bil vesel, ko je dočakal osvobojenje. Pokojni župnik je pa pri tem delu opešal. Ker je čutil, da ni več zmožen voditi svojih dolžnosti, se je podal v Vojnik, da bi tam v miru počakal poziva Gospodovega. Dne 27. t. m. je umrl. Pokojni je bil rojen 14. julija 1867 v Celju. Služboval je kot kaplan v Konjicah, Novicervki, župnikoval pa na Dobrni skoro 27 let. Njegovemu delu je dala Dobrna, ki ga je imenovala častnim občanom občine in častnim članom društva, svoje priznanje. Ob njegovi smrti pa se mu naj vsi prijatelji, znanci vsi, ki so uživali njegove duševne in telesne dobre, izrazijo hvalo, da molijo zanj in ga ohranijo v blagem spominu. Pogreb je v petek ob 10. uri dopoldne.

Priznanje tvořki. V Mariboru imamo znano, staro in po celi Sloveniji dobro znano tvořko za izdelovanje orgel, ki je last našega zvestega somišljenika g. Brandla. Naša država hoče nabaviti za zagrebško visoko šolo za muziko velike in prav posebno fino izdelane orgle. V Beogradu so razpisali poseben natečaj za načrte ter proračun za izdelavo teh orgel. Oglasilo se je tozadevno veliko domačih ter tujih tvořk, a delo je dobila tvořka Brandl v Mariboru, ki je napravila najboljše načrte in ponudila najnižje cene v slučaju izdelave. G. Brandl častitamo k temu priznanju!

Prepoved okrajne ceste. Ob prilikli obiska grobov na Pobrežju pri Mariboru na dan Vseh Svetnikov dne 1. novembra t. l. se prepoveduje brezpogočno od 12. do 7. ure popoldne vožnja za vse vrste vozil po Pobrežki cesti, to je od začetka državnega mostu na Kralja Petra trgu do pokopališča na Pobrežju. Vozovi, namenjeni na obe pokopališči, naj eventuelno vožijo po Tržaški cesti in po Nasipni ulici do pokopališča, kjer se ustavijo.

Vsem častitim župnim uradom. Odškar je širša javnost izven Prekmurja zvedela za loterijo v korist dijaškega zavoda »Martiniček« v Murski Soboti, je veliko povpraševanje po naših srečkah. Ker pošiljanje po pošti na posamezne prosilce povzroča velike

stroške, je odbor sklenil, poslati gotovo količino srečk na vse č. župne urade s prošnjo, da jih imajo na razpolago za vse, ki bodo prišli prositi. Dobro vemo, da je to ena skrb več, toda prečišči smo, da je skrajno slabo stališče prekmurskega dijaštva vsem pri srcu in da bodo zato rade volje pomagali vsi pri postaviti tega prepotrebnega zavetišča. Vse naše kraje v Prekmurju smo preplavili s srečkami, toda veliko nam jih je še ostalo. Kaj ž njimi? Če vsaka fara razpeča tisto malenkost, kar dobi, bo loterija uspela, sicer nam preti nevarnost, da bomo imeli zgubo. In vendar je ta način zbiranja za enkrat naše največje in edino upanje. Od druge strani pa naša loterija ima tako številne in bogate dobitke, da se vsem dopade. Srečke so po 5 Din. Res je, da je pomanjkanje denarja, slaba letina, da je več drugih loterij, ki so pa bolj krajevnega značaja, toda ne želimo veliko. Če manjša fara spravi v promet 50 srečk, večja pa nekoliko več, bomo zelo zavaležni. Omenimo še, da Prekmurje dozdaj še nikdar ni iskalo po Sloveniji posebnih prispevkov, medtem ko se je velikodušno odzvalo in pomagalo vsem, ki so prišli odkoderkoli pobirati v dobre namene. Vse katoliško prebivalstvo si srčno želi, da njegovo dijaštvo dobi vzgojni dom in ker samo ne zmore tega, se obrača za pomoč na vse Slovence in tudi Hrvate, posebno v Medjimurju. Prav prisrčno torej prosimo.

Požigalec na delu. Dvakrat zaporedoma je gorelo meseča oktobra v Črmli, župnija Sv. Bolzenk v Slov. gor., prvič je zgorela posestniku Fr. Tašnerju s slamo pokrita lesena preša z vso krmo, drugič posestniku Al. Brunčiču kopica slame, ves njegov letošnji pridelek. Obakrat je huborna roka zanetila ogenj. Pri prvi hiši so že vsi spali, ko je začelo goreti, pri drugi pa domačih sploh ni bilo doma, bili so v trgovci. Našlo se je baje tudi pismo s pretjeno, da mora zgoreti vsa Črmala. Ravno tako je bilo lani v bližnjem Zavhru. Tudi tam je gorelo zaporedoma in trošili so razna pretilna pisma. Ljudje so bili seveda vsi zbegani; po dnevu jih je utrudilo naporno jesensko delo, po noči pa so jih mučile skrbi in strah pred požigalcem. Morda ni neresničen sum prestrašenega prebivalstva, da so na delu brezvestni priganjači kake zakotne zavarovalne družbe z hubornim namenom, na ta način doseči zvišanje zavarovalnine in sebi prisluziti lepih novcev, resnica pa je, da je zopet mir in red, odškar je orožništvo vzelo na piko gotove delamrzne.

Novice iz Celja. Vsled obilnega dežja v soboto in še zlasti v nedeljo je Savinja prestopila svoje bregove. Z neukrotljivo silo so se umazani valovi valili čez bližnje vrtote, polja in travnike. Ker se struga Savinje vsled obilnih naplav in vedno bolj dviga, so vsled tega tudi povodni vedno bolj pogoste in vedno hujše. Skrajni čas je že, da se začne z regulacijo Savinje. Pa Celjani se menda ne bodo poprej odločili za to, dokler jim ne bo voda drla že čez Glavni trg. — V soboto sta utonila v Voglajni blizu cinkarna dva majhna dečka, sinčka cinkarniškega delavca Cijana v Zavodni pri Celju. Igrala sta se ob zelo narastli Voglajni. Mlajši, petletni pade v vodo, starejši, osemletni bratec ga hoče rešiti, pa tudi on zgine v deročih valovih. Ker baje nikogar ni bilo blizu, da bi jih bil rešil, kar bi bilo lahko mogoče, jih je voda nesla naprej v Savinjo. Bog potolaži težko prizadete starše! — Brv čez Voglajno, ki jo je pred davним časom odnesla voda, je v veselje romarjev sv. Jožefa in posetnikov Starega gradu zopet zgrajena. Z žalostnim srcem je moral odjadati s svojim čolnom brodar, ki je toliko časa in s toliko pozrtvovalnostjo prevažal potnike z brega na breg. Upamo, da bo nova brv, ki je zelo trdna in močna, dolgo let kljubovala vodnim silam!

Borza dela v Celju. S 15. oktobrom je pričela poslovati borza dela v Celju, ki ima uradne prostore v hiši Prve hrvatske štedionice, nasproti kolodvoru. Za stranke se uradije vsak delavnik od 8. do 12. ure; telefonska številka 119. V vrhu hitrejšega in uspešnejšega poslovanja pri posredovanju dela in služb, oziroma delovnih moči, se naproša interesente, ki se na borzo dela pismeno obračajo, da v prijavi navedejo potrebne podatke, in sicer delajalc delovne in plačilne pogoje ter zahteve in želje glede delovnih moči, delojemalc pa osebne podatke (starost, stan, število družinskih članov, bivališče itd.) ter zahteve in želje glede plače in delovnih pogojev, kjer so bili zadnjič zaposleni, število brezposelnih dni itd. Vsakokratni prijavi ali dopisu je priložiti znak za odgovor. Legitimacije za polovično vožnjo, ki morajo biti opremljene s sliko, se izdajajo le proti predložitvi dokaza, da je dotični res brezposelen, oziroma da potuje v svrhu iskanja dela. Kot dokaz služi dopis ali potrdilo delodajalca, potrdilo županstva itd. Ker je hitro poslovanje borze dela predvsem v interesu strank samih, se priporoča, da se pri dopisovanju ravnajo po gornjih navodilih.

Razno iz Rečice ob Savinji. V nedeljo, dne 24. t. m., je narastla Savinja tako, da ni bilo tako velike že 40 let. Porušila je več jezov. Največja nevarnost je pretila Grušovljskemu jezu. Obsežne cementne zgradbe je podrla voda, in le malenkost je manjkalo, da si ni Savinja novo strugo izbrala. Ko bi še nekaj metrov cementa odtrgala, bi uničila 25 vodnih naprav, t. j. 21 žag in 4 mline. Polja

Proslava osvobojenja, ki smo ga doživel v letu 1918 koncem oktobra, se praznuje letos na prvem prosvetnem večeru Prosvetne zveze, to je v četrtek, dne 28. t. m., ob 8. uri zvečer v dvorani Zadružne gospodarske banke. Na dnevnem redu je predavanje duhovnega svetnika č. g. E. Vračkota, župnika v Št. Ilju v Slov. gor., o narodnih bojih na meji. Slovenski Maribor naj se ob tej priliki zberev prav številno pri tej proslavi!

Kršč. ženska zveza v Mariboru ima v četrtek, 4. novembra, ob 5. uri zjutraj v stolnici sv. mašo zadušnico s skupnim sv. obnajilom za vse pokojne člane in članice. K prav obilni udeležbi vabi odbor.

Prosvetno društvo v Ljutomeru vabi vse prijatelje poštenega vesela in srčne izobrazbe na ponavljanje dveh krasnih iger: »Roka božja« in »Fernando, strah Asturije«, ki se vrši v nedeljo, dne 31. oktobra v Katoliškem domu v Ljutomeru.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Ker nam je slabo vreme preprečilo prireditve za dan 24. t. m., zato smo isto preložili na nedeljo, dne 31. oktobra 1926. Predstavlja se krasna igra v petih dejanjih: »Požigalka« in smešna polna burka »Zamorec«. Prireditve se bo vršila tokrat ob vsakem vremenu. Vabi vas torej vse bračno društvo.

Mala Nedelja. Se enkrat opozarjam stare in mlade, da si vsi ogledajo znamenito kino predstavo, ki jo prirede potovalni kino Ferdo Kosi v Društvenem domu pri Mali Nedelji: »Kraljica sužnjev«, prekrasna drama iz pred Kristusovih časov. Predstave v nedeljo, 31. oktobra po rani sv. maši, ob pol 8. uri zjutraj, po včernicah, ob 3. uri in ob 7. uri zvečer. Pridite vse sosedje in domačini! Ne bom vam žal!

Šoštanj. Mi grem naprej na celi črti, tako lahko s ponosom rečemo, a na čelu vsem pa stopa naša orlovska mladina. To je zo-

bi tudi uničila nad 100 ha. Ljudje so popolnoma z obupom vendar celi dan delali zasilne zgradbe, katere so nekaj pomagale. Nekaterim ubogim posestnikom je tekla voda 1 meter visoko po njihovih njivah in nanesla peska in kamena. Uničene so torej vse vzime. Želeti bi bilo, da bi taki ubogi ljudje dobili kakšno podporo, ali odkod?!

— Dne 26. t. m. je navsezgodaj začel celo sneg padati. Ljudje še niso pripravljeni za zimo. Nimajo še potrebnih drv, ne strelje in tudi nekaj poljskih pridelkov je še na polju.

Poplave v Sotelski dolini. Nalivi so povzročili zadnje dni v Sotelski dolini zopet veliko poplavo. Sotla s pritoki Bučo, Bistrico in drugimi je zopet prestopila bregove ter preplavila celo dolino med Podčetrtekom in Zelenjakom. Ta poplava ni napravila posebne škode, ker so ljudje že bili pospravili večino pridelkov. Povodenj je v pozni jesenski dobi v Sotelski dolini nekaj vsakdanjega in ljudje so že navajeni na njo, da je sploh več ne upoštevajo. Veliko škodo pa je napravila letos povodenj v poletju, ko je uničila košnjo ter poljske pridelke.

Vlom v davčni urad v Brežicah. V noči do 25. na 26. oktobra so neznani tatovi vdrli v davčni urad v Brežicah. Dvignili so okna ter prevrtali železna vrata, ki ločijo blagajniški prostor od ostalih. Tu stoji druga poleg druge tri velike železne blagajne. Tatovi so se spravili nad sredo. Odmaknili so jo ter od strani navrtili. Dobili so dober plen: okrog 14.900 dinarjev. Vrnili so se nazaj skozi okno na ulico ter pri tem pozabili vrečico z kovanim drobom po 10 in 5 par. Tatovi so najbrže iz Zagreba. Ljudje so slišali med viharjem in dežjem voziti ponoči skozi mestno tajanstven avtomobil, s katerim so se zločinci najbrže odpeljali. Orožniki so pridno na delu, toda sledov še nimajo. Zanimivo je, da se zadnje čase množijo vlomi v davčne urade. Tatovom je sigurno dobro znano, da se nahaja edino še v blagajnah davkarij denar, dočim ga v privatnih blagajnah že dolgo več ni.

Kri radi ljubezni. Preteklo soboto, dne 23. t. m., se je v Ljubljani odigral krvav dogodek, ki ima svoj vzrok v ljubosumnosti. Na Grudnovem nabrežju je napadel 52-letni tesar Jože Peršin s sekiro čevljarskega pomočnika Franceta Pravsta ter mu zadal take poškodbe, da jim je napadeni v bolnici podlegel. Poboje je zakrivila ženska, neka Micika K., ki je včasih živila skupno s Peršinom, poznane pa je se preselila k Pravstu. Peršina je to tako razčačilo, da je na navedeni način ohladil svoj srd nad čevljarem Pravstom, potem pa se je predal redarjem.

Franc Klemen pod ključem. Nevarni svetovec Fran Klemen, ki je pobegnil pred par dnevi iz umobolnice na Studencu pri Ljubljani, se ni dolgo veselil svobode. Kot namreč poročajo iz Planine, so ga aretirali z njegovo prijateljico Angelo Podržaj, ki mu je pomagala pobegniti iz umobolnice, vred, v noči od petka na soboto pri prestopu državne meje, ko je hotel priti v Postojno, od naših oblasti pravočasno najopozorjeni italijanski obmejni stražniki. Ker je Klemen italijanski državljan, ne bo izročen našim oblastim, temveč ga bo sodilo italijansko sodišče.

Krvava noč v Zagrebu. V noči od sobote na nedeljo je prišlo v Zagreb v Trnju do spopada med tamošnjimi Medjimurci. V mestu je šest Medjimurcev izpilo 15 litrov vina (Junaci!) Ko so se vračali v Trnje, so začeli klicati na korajžo in razbijati po oknu neke barake, v kateri so stanovalci že spali. Eden od njih se je prebudil. Nič hudega sluteč, je stopil ven pogledat, kaj da je. Komaj je prestopil prag, so ga zgrabili štirje moški in ga pričeli teplsti. Eden ga je s krepeljcem udaril po glavi in mu razbil črepino, drugi napadalec pa ga je zabodel v desno lice, Med tem so stanovalci razbesneli Medjimurci še na drugega stanovalca, ki je slučajno stopil iz barake in mu razparali trebuh. Napadalcu so se po tem groznom dejanju razbegnili na vse strani. Zjutraj je policija dva od njih aretirala.

Ogenj in voda uničila blaga za 5 milijonov dinarjev. Velika nesreča je zadela pretekle dni velikega zagrebškega manufakturnega trgovca Leo Gavričiča. V njegovi trgovini je nastal ogenj, ki je uničil blago v vrednosti 60 tisoč dinarjev. Še hujšo nesrečo, kot ogenj, pa so povzročili gasilci, ki so skušali ogenj zadušiti. Okrog 10. ure so opazili mimo trgovine idoči ljudje, da prihaja na prostogost dim. Tako so obvestili požarno brambo, ki je z veliko težavo s silo vdrla v trgovinske prostore. Ker vsled dima niso videli, kje gori, so pričeli kar na slepo bruhati vodo na blago. Tako so polili z vodo vse prostore, predno so prišli do zadnjega, kjer je ogenj v resnici gorel. S polivanjem so napravili trgovcu na blagu za 5 milijonov dinarjev škodo, dočim je ogenj napravil samo za 60.000 Din škodo.

pet pet jasno pokazala nedeljska telovadna akademija. Res, da Orlu ni telovadba glavno, važnejše je še vzorno, neomadeževano življenje, a zadnji nastop je dokaz, da naša orlovska družina tudi v telovadskem oziru, čeravno je skoraj izklju

Cela vas pogorela. V selu Suva Reka pri Prizrenu je nastal v soboto zvečer iz doslej še nepojasnjene vzroka požar, ki se je bliskovito razširil po vsej vasi. Po doslej dospelih poročilih je zgorelo že 52 hiš. Vsa rešilna akcija je radi pomanjkanja vode, ki jo dovažajo za kuho od dve uri oddaljenega studenca, nemogoča. Na lice mesta so bili odposlani močni vojaški oddelki, da po možnosti zažejo nadaljnje prodiranje požara in rešijo vsaj to, kar se še rešiti da. Nesreča je tem hujša, ker je prebivalcem zgorelo vse, kar so letos pridelali.

Cigan prodal svojo hčerko za 3000 dinarjev. V Iluku v Slavoniji se je hotela obesiti 19letna ciganka Aranka Kolompari, ki je bila na glasu kot izredna lepotica. Njen oče jo je po ciganskem običaju prodal za 3000 dinarjev ciganu Kokosari. To je mladenko, ki je bila poklonila svoje srce že drugemu, tako užalostilo, da si je hotela končati življenje. V zadnjem hipu so jo še rešili smrti.

Bitka med orožniki in razbojniki. V Južni Srbiji je hajduštvo ali razbojništvo še vedno v polnem cvetju. Kot nekdaj v Sloveniji rokovnjači, tako so še danes tam hajduki pravi gospodarji gozdov in planin, odkoder delajo drzne napade na vasi in selišča ter oropajo vse, kar jim pride pod roko. Orožništvu se je dosedaj posrečilo, že precej razbojniških gnezd iztrebiti. Mnogo glasovitih hajduških poglavarjev, na katerih glave so bile razpisane nagrade in znesku sto tisoč in še več din., je našlo smrt v boju z orožniki. — Te dni se je posrečilo orožniški četi obkoli prosluhile hajduka Ganja Dautoviča, na čigar glavo je bila razpisana nagrada v znesku 100.000 dinarjev. Dautovič se je zabarikadiral v hribu nad vasjo Sedlarevo, kjer so ga obkolili orožniki. Borba med hajdukom in orožniki je trajala 3 dni in 3 noči, ne da bi orožniki mogli hajduku do živega. Orožniško četo so morali pomnožiti. Na zadnje so orožniki, ojačeni s seljaki, izvršili generalni napad na tabor hajduka. Ganja pa je napad odbil. Streljal je s strojnico na orožnika in ubil enega orožnika in enega seljaka, enega pa težko ranil. Iz Kosovske Mitrovice so poslali nato v Sedlarevo gorske topove, ki pa radi neugodnega terena niso mogli stopiti v akcijo. Na strani orožnikov je borba zahtevala deset žrtev. Ganja je bil telo tako drzen, da se je ponosči splazil k truplom padlih orožnikov in jim odvzel puške in municijo in se nato vrnil v svoje taborišče. Iz Kosovske Mitrovice je prispeval sedaj vest, da so orožniki Dautoviča ubili.

Zagonetni slučaji. V Greifenburgu na Koroškem se je vrgel pod vlak neki uradnik tvrdke Wirth. Orožnika, ki si je zadevo notiral, je zadeva kap. Bil je takoj mrtev. Pri pogrebu je padel neki pastir, ki je splezal na drevo, tako nesrečno z njega, da je obležal mrtev.

Bivša avstrijska cesarska rôdovina v stiskah. Znano je, da se je po prevratu avstrijska vladarska rôdovina Habsburžanov razkropila po celi Evropi. Zlati časi za razne prince in princesse so s tem minili. Preje so živelji brezskrbno z dohodki iz državne blagajne in svojih velikanskih posestev. Obeh virov je zmanjkalo, nasledstvene države so zaplenile večino teh cesarskih posestev in za Habsburžane so nastopili težki časi. Ostalo jim je sicer še dovolj, da bi lahko pri pametnem gospodarstvu živelji ravno tako razkošno, kakor preje, toda ti gospodje niso vedeli gospodarjem. Zašli so v denarne stiske in sedaj so prisiljeni prodajati dragoceno opremo svojih gradov in svoja posestva. V take težave je zašel bivši vojskoved na nadvojvoda Evgen, nadvojvoda Leopold, ki sta popolnoma izpraznili svoje gradove ter prodala opravo v Ameriko. Na Dunaju sta se dve bivši nadvojvodini tožili z hišnim gospodarjem, ki jima je odpovedal stanovanje, obstoječe iz treh malih sobic. Tako se obrača usoda nekdaj tako močnih ljudev. Pa je prav takol! Naj tudi oni spoznajo pravo življenje, njega težkoče in boj, katerega morajo bojevati za obstoj navadni ljude, kajih usoda ni položila v nadvojvodsko zibelko.

Prohibicija (prepoved zavživanja alkoholnih pijač) na Norveškem odpravljena. Proti pričakovanju se je izrekla večina Norvežanov za odpravo prohibicijskega zakona. Proti prepovedi alkoholnih pijač je glasovalo 525.000, za pa 410.000 oseb. Večina proti prohibiciji znaša torej nad 100.000 glasov. Minister socijalne politike je izjavil novinarjem, da namerava vladu takoj predložiti parlamentu načrt zakona o odpravi prohibicije. Alkoholne pijače bodo odslej državni monopol in se bodo smeles prodajati le osebam, starim nad 20 let. Novi zakon pride pred parlament začetkom januarja in bo nedvomno sprejet.

100.000 frankov za taščin pepel. Pariško sodišče je te dni imelo opravitev z originalno tožbo, ki predstavlja mena unikum sodne prakse. Neki Palmier je zahteval 100 tisoč frankov odškodnine za škodo, ki jo je imel s tem, da je izginil pepel njegove tašče. Tašča je umrla leta 1918 in njeni truplo so na zetovo zahtevalo vpepelili. Pepel so shranili na pokopališču. V pokopališkem uradu je pa nastal zadnja leta velik nered, tako da Palmier pepela svoje tašče ni mogel več najti. Zato je vložil tožbo in zahteval 100.000 frankov odškodnine. Mož zaslubi odškodnino že zato, ker tako visoko ceni pepel svoje tašče. Zeti za tašče navadno niso preveč navdušeni. Mogoče pa tudi on ne bi bil tako navdušen, če bi mu tašča še živelja.

70 novorojenčkov na minuto. Statistiki so izračunali, da se rodi vsako leto na svetu 36 milijonov otrok. Iz tega sledi, da se rodi vsako minuto 70 nevogljenčkov. Ako bi postavil zibelke vseh novorojenčkov, ki zagledajo v enem letu luč sveta, drugo kraj druge, bi-tvorile ogromno vrsto, dolgo približno tako kot ekvator. Ako bi njihove matere defilirale, recimo tako, da bi jih šlo vsako minuto 20 mimo nas, bi bili novorojenčki zadnjih starci že 40 let, predno bi prišle matere v dolgi procesiji na vrsto.

Vzroki letošnjih vremenskih nezgod. Letos doživljamo vremenske izpreamemb, kakor jih zemlja že stotletja ni občutila. Vse se je postavilo na glavo. Mesto poletja smo imeli jesen, na jesen je prišla zima — lanska zima je bila mila, kakor pomlad, z eno besedo, zemlja se ni več vrtela v svojih običajnih tečajih. V poletju smo imeli po celi zemlji strašne vremenske nezgode, viharji in povodnji so divjale po vseh delih sveta, uničile na stotisoč življenj ter napravile naravnost neverjetno škodo. Samo že v naši državi imamo dovolj žalostnih primerov. Velikanske poplave v Bački, Baranji, na Hrvatskem in v Sloveniji v poletju, sedaj zopet povodnji na Kranjskem, vse to pa je

le malenkost v primeri z velikanskimi nesrečami, ki so se zgodile v Ameriki. Vihar je uničil mesto Miami na polotoku Florida, ki je brojilo okrog 70.000 prebivalcev. Sedaj je prišlo poročilo o drugi katastrofi, ki se je zgodila na otoku Kubi. Orkan je dne 21. t. m. tako divjal, da je skoro razdejal celo mesto Havano. Kot žrtev viharja je bilo 30 mrtvih in 300 ranjenih. Velikanski valovi so uničili pristanišče, kjer se je potopilo več parnikov. — Ti orkani so se dogajali istočasno s silnimi nevihtami v Severnem morju. Gosta meglia pokriva Atlantski Ocean ter zelo ovira parniški promet. — Vsi učenjaki si belijo glave, kaj je vzrok letošnjim vremenskim nezgodam. Najbolj verjetna je trditev, da so vzrok temu solnčne pege. Če pogledamo solnce skozi rumeno steklo, opazimo skoro s prostim očesom, da površina solnčne oble ni popolnoma gladko zlato, ampak se nahajajo nekako v sredini komaj vidne temne pičice. Te pičice so v resnici velikanskega obsegata, na pa še dognano, kaj jih povzroča. Mogoče so to znaki strašnih izpreamemb, ki se nedvomno dogajajo na žareči solnčni površini. Vsekakor pa so te pege v zvezi z vremenskimi izpreamembami na površju zemlje. Vsakokrat, kadar so se pojavile, so bili na zemlji potresi, povodnji in viharji. Letos so pege posebno številne in radi tega so tudi vremenske nezgode na zemlji težje. Ni pa še dognano, kaka je zveza med temi peganji in zemeljskim ozračjem. Nekateri so mnenja, da vplivajo pege na ozračje na poseben magnetičen način, drugi zopet, da je vpliv električen; kaj gotovega pa ne morejo povedati ne eni, ne drugi. Ostalo bo najbrž vedno prikrito omejenemu človeškemu duhu, kakor tudi drugi veličastni in strašni pojavi naše prirode.

Slovenskim dekleom! Pravo slovensko dekle slovi zavoljo svoje sveže, čednostne mladosti. Če je doma, je v veselje domaćim, če mora na tuje, je povsod spoštovan. Ravno zavoljo tega, da slovensko dekle ohrani ta svoj sloves tudi v današnjih razmerah, je bilo potrebno izreči slovenskim dekleom besedilo, ki jo potrebujejo za svojo mladost. To je storil naš vzgojevalni pisatelj dr. J. Jeraj in je napisal knjigo: »Kadar rože eveto . . .« To knjigo naj vzame v roko vsako slovensko dekle! To knjigo naj imajo vse one, ki si jo le morejo kupiti, na svojem domu. Ostale naj jo dobijo po naših društvenih knjižnicah. Vsa ko slovensko dekle naj jo prebere! Knjiga je izšla kot XVIII. zvezek Cirilove knjižnice v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in stane Din 8.50.

Lepo in skoro novo zimsko suknjo, ki bi bila pripravna za kacega špeharja, ima po nizki ceni na prodaj Martin Pravdič, kroglač na Slovenskem trgu v Mariboru.

Večkrat čitamo različne oglase, kako si ta ali ona tvrdka prizadeva privabiti kar največ odjemalcev in to na prav različne načine. Tvrda Franc Mastek v Mariboru tam na Glavnem trgu se pa le redkodaj oglasa po časopisu. In še to stori vedno le tedaj, če se ji posreči kupiti večje partie dobrega blaga po izredno nizkih cenah, ker si s tem najlaže in prav sigurno poveča krog svojih zvestih odjemalcev. Omenjeno se bodi, da princip te tvrdke ni samo, da je stranka ceno postrežena, temveč da dobi tudi trpežno blago. Za letošnjo jesen in zimo se nam je vsled naših dobrih inozemskeh zvez posrečilo nabaviti velike množine dobrega češkega blaga in, kar bo vsakega najbolj zanimalo, po veliko nižjih cenah, ko so bile doseđaj. Da pa to ni mogoče samo prazna reklama in da je temu tudi res tako, zadostuje, kadar se mudite v Mariboru, da si sami ogledate blago in cene, pa že postanete stalni odjemalec. Kdor pa do sedaj še ni bil odjemalec tvrdke Mastek, naj, če gre v Maribor, vtakne v žep to številko »Slovenskega Gospodarja«, da spotoma ne pozabi naslova: Franc Mastek, manufakturina in modna trgovina v Mariboru, Glavni trg 16. 1352

Sv. Križ pri Rog. Slatini. Po daljšem času se moremo zopet enkrat oglašati, da si ne bo kdo mislil, da smo čisto zaspali. Orlovska organizacija se zadnji čas tako živahno razvija. Nameščava se tudi v kratki dobi ustanoviti Orliški krožek. Le na plan; v to organizacijo vsa poštena krščanska svetokrižka mladina. — Vinski prijatelji bodo letos pri nas morali nositi suha grla, ker se je letos tukaj vinska trta prav slabo izkazala. Sveda, to pa udari tudi predvsem vse tukajšnje vinske posestnike, ki vse svoje naporne težave nalagajo na skupiček vina, kateri je pa letos prav posebno odpovedal, dasiravno nas ni toča močno obiskala. Tukajšnje Bralno društvo namerava v kratki dobi vpraviti resno in zanimivo igro »Veriga«, v društveni dvorani.

Marija Gradec pri Laškem. Letošnji način se kaže drugod tudi pri naših razdrli mnogih potov in cest. Nekaj se je že popravilo, nekaj pa še čaka popravila. Dopisnik »Domovina« piše, da je naš občinski odbor sklenil, da naj kmetje popravijo ceste sami. Gotovo je slišal travo rasti, ko to piše. Res je, da se je na seji svedovalo, da bi se nekatere oporozili, aka hočajo tisti, ki ceste mnogo rabijo, da bi po možnosti nekaj zastonj naredili, nikdar pa se ni kaj takega sklenilo, da bi se ljudi k temu sililo. Cesta pod vasjo Brstavnico se bo tudi popravila in je delo že oddano bližnjemu kmetu, in se torej dopisniku ni treba batiti, da bi ga kdo silil na tlako ali kuluk, in je menda tudi zato prelen. Šibo pa naj shrani dopisnik za tiste, ki imajo bolezni, da podpiše ponarejajo.

Šmarje pri Jelšah. Prosvetno društvo ima dne 31. oktobra, ob 15. uri popoldne svoj štirinajsti redni občni zbor. Pridite!

Za razvedrilo.

Dobro se mu godi. Dva prijatelja sta se srčala. Pa pravi eden drugemu: »Ti pa prav dobro izgledaš, tebi se pa gotovo zelo dobro godi!« — Oni mu odgovoril: »Ni čuda, da dobro izgledam, saj sem pa tudi abstinent, veš, ne pijem več!« — »Tako? Od kaj pa ne?« — Oni pa mu je odgovoril: »Od jutri naprej!«

Priden je bil. Pred sodnikom je stal zločinec. Da bi ga sodnik omehčal, mu je razlagal, rekoč: »Glejte, 20 let ste bili sedaj tako pridni, da niste prišli pred mene. Zdaj pa zopet tak zločin. Povejte mi, kje ste pa bili ta čas?« — Otobzenec: »Jaz sem bil 20 let zaprt!«

Ponesrečen napis. Na nekem mestu na deželi je stala spominska tabla, kjer je bilo napisano: »Tu je pastirja in kravo strela ubila, naj bi jima večna luč svetila!«

Da ne bo greha. Gospod župnik je zatolil gostilničarja, ki je mešal vodo v vino, pa mu je reklo: »Tega pa vendar ne smete, to je greh!« — Gostilničar mu je odgovoril: »Povejte mi, gospod župnik, ali je greh, če se ljudje napijejo?« — »Seveda je!« — »Torej vidite«, je reklo zvitni gostilničar, »jaz zato mešam vodo v vino, da ne bo greha, in zato naj bi imel še jaz greh!«

V času varčevanja. Gostilničar na letovišču vpraša gosta pri odhodu: »Ali boste prihodnje leto zopet prišli?« — Gost: »Moram. Živimo v času varčevanja in meni je letos ostala ena razglednica vašega kraja, ki jo bom moral drugo leto porabit!«

Kaj je nesramno. Mlad zdravnik, ki ni še imel še nič bolnikov, da bi jih zdravil, si je izmisliš to-le: Bogatega soseda je povabil na večerjo, kjer pa je sosed tako jedel, da je zbolel. Drugo jutro je zdravnik čakal na bolnika. Ta pa se je mimo njegovega stanovanja odpeljal z drugega. Zdravnik je jezno reklo ženi: »Vidiš, to je največja nesramnost! Ta človek se pri nas naje, da zboli, potem pa gre k drugemu zdravniku!«

Gospodarstvo.

IZ KMETIJSKE RAZSTAVE V LJUTOMERU.

V dneh 17. in 18. oktobra t. l. se je vršila v Ljutomeru razstava, odnosno ogled vin, grozdja, sadja in drugih kmetijskih proizvodov, katera je končala s popolnim uspehom. Kljub ogromni zaposlenosti razstavljalcev s trgovijo, setvijo in nujnimi jesenskimi opravili je bila prereditev obiskana prav dobro.

Razstava se je odlikovala zlasti po svoji raznoličnosti od enakih prireditev v sosednih okoliših ter je nudila verno sliko malone vseh kmetijskih proizvodov v Ljutomerskem okraju. Dokazala je nesporno, da kmetiški živelj v tem okraju koraka z duhom časa in da prleški kmet zamore uspešno tekmovati na polju umnega kmetijstva z drugimi kraji naše države.

Razstava je bila razdeljena na tri oddelke in sicer to: vinski in grozdnji oddelek, sadjarški oddelek z brezalkoholno točilnico in kmetijski oddelek. Vse je bilo okusno ozajšano in povsod je bilo opažati najlepšo harmonijo.

Na razstavnem prostoru so se po otvoritvi od strani zastopnika velikega župana g. ravnatelja Puklavca vršila strokovna predavanja od priznanih strokovnjakov gosp. Priola, profesorja na srednji vinarski in sadjarški šoli in očeta sadjarstva v naših krajih g. Levstika iz Celja, kar je podelilo prireditvi poseben strokovni značaj.

Drugi dan razstave je bil posvečen predavanjem s sklopičnimi slikami iz alkoholizma in narodnega zdravstva, koje je vodil nenadkriljivi govornik g. Puhar iz državstvenega zavoda v Ljubljani. Njegova izvajanja so učinkovala kot blagodenje dež po dolgotrajni suši, ki poteka v rastlinstvu novo življenje. Napetost poslušalcev so povečale ganljive zgodobice iz zapiskov umobilnic in kaznilnic, ki so privabile nekaterikom solze v oči. Ob razhodu se je šepečalo od ust do ust, da bi bilo umestno, kaj enakega še večkrat prirediti.

Vinski oddelek v ospredju je bil bogato založen z najlahnejšimi vini raznih vrst, ložnikov in vrhov. Ljutomerski goric, kakor: Kamenščak, Grezovščak, Slamnjak, Rinčet, Železne dveri, Podhamer, Strmec itd. Posamezni vinski vzoci so s svojo izvanredno finostjo poskušavalce naravnost očarali. Neverjetno dehteca etvatica ter nebesko harmoničen okus teh vin se skoraj primerjati ne da. Enako skrbno opremljen je bil sadjarški oddelek, koder si mogel videti obsežen sortiment raznih žlahnih vrst jabolk, hrušk in drugega sadja, ki je bilo na razstavi ne toliko za širši konzum, marveč zaradi tega, da se določijo imena. To je bilo nujno potrebno, ker se le na podlagi poizvedb o rodovitnosti posameznih vrst, njih uspevanju v raznih legah in tleh, kakor tudi odpornosti proti

boleznim in škodljivcem more sestaviti primeren del teh vrst za ljutomerski okraj.

Sadarskemu oddelku je bil priključen brezalkoholni oddelek, kjer si razen okusnega sadja mogel poskusiti — menda prvič v živiljenju — grozni sok v svoji prvotni naravnih oblikah, ki se spremeni pozneje v opojno vino, če smo kvasnim glicicam prepustili prosto pot, da so se zmagole razvijati in delovati. Brezalkoholno vino je izviralo iz žlahnine ter je bilo prirejeno po načinu Baumana iz Freiburga (Nemčija) in sicer s pomočjo zvonastega sterilizatorja in Eggenbergerjeve priprave za shranjevanje brezalkoholnih pijač v sodih.

Na kmetijskem oddelku so bili zastopani sadeži vskoravnih poljskih rastlin, kot semena raznih žitaric in druge, ki jih je razstavila semenogoska postaja v Beltinih, graščina Freudenu v Črncih pri Apačah in drugi napredni kmetovalci iz okoliša in trga. Zanimanci so imeli priliko pokusiti tudi domači polnomastni sir »Trapist« od več razstavljalcev, med temi tudi od g. Alojzija Slaviča v Banovcih pri Ljutomeru, ki je bil posebno okusen. Pa tudi ostali razstavljalci so razstavili domači sir prav dobre kvalitete.

Za uspeh prireditve gre hvala v prvi vrsti razstavljальнemu odboru, sestoječemu iz delegatov od vinarske zadruge, sadarske in kmetijske podružnice ter sreskemu ekonomu, pa tudi vsem razstavljalcem, ki so prispevali v ta namen s svojimi kmetijskimi produkti ter vsem požrtvovalnim damam za kinčanje dvorane.

V znak priznanja za dobro kakovost razstavljenih predmetov in uspešno delovanje na polju umnega kmetijstva je g. veliki župan podelil nekaterim razstavljalcem posebne diplome.

OKRAJNA SADNA RAZSTAVA V PTUJU

je bila prirejena v večjem obsegu ter še enake ni bilo v naši državi, saj se bi jo lahko postavilo tudi v Beograd ali Dunaj. Razstavljeno je bilo sadje vseh vrst, pa tudi sadni izbori, ki v Sloveniji najbolj uspevajo in to so: Baumanova reneta, kanadka, lepi boskop, štajerski mošancelj, bobovec, damasonka in tudi prinečev jabolko, katere sorte so z bogovo svoje lepe rdeče barve, velikosti in dobrega okusa prvorstno trgovsko blago, pa tudi za domačo uporabo in jih je čim bolj razširiti.

Na razstavo so prišli trgovci iz vse naše države, pa tudi iz tujih držav, tako iz Francoske, Nemčije, Avstrije in Nizozemske. Cela razstava je bila prodana na Dunaj, ponoviti pa se hoče na Holandskem pod našim imenom, ker hoče neki holandski kupec tamkaj spraviti naše dobro sadje na tuje države.

Razstava je imela poučni in trgovski značaj, zato so jo obiskovali tudi domači sadjarji in učenci ljudskih in kmetijskih šol. O razstavi izide posebna številka »Sadjarja« s slikami ter se naj zanimanci prijavijo pri tajniku L. Sagadinu, ako hočejo imeti od razstave kakšno sliko, ali pa če hočejo postati člani sadarske podružnice in prejeti izredno številko »Sadjarja«.

Razstavljalci prejmejo za svoje lepo sadje, ki so ga razstavili, odlikovanja v obliku diplom, poučnih knjig in raznega orodja. Imena odlikovancev se pozneje objavijo.

Razstavni odbor se vsem razstavljalcem sadja, orodja in drugih pripomočkov ter dalje vsem, ki so pomagali, da je razstava tako dobro uspela, prav prisrčno zahvaljuje. Ob enem pa jih prosi, da se že sedaj pripravijo na udeležbo na pokrajinski vinski razstavi, ki se vrši meseca januarja v Ptiju v istih prostorih.

GORNJEGRAJSKI, OZIROMA MOZIRSKI OKRAJ — NAŠA GOSPODARSKA ŠVICA.

Lepa je naša domovina, oblagodarjena je z naravnimi krasotami. Mnogi veliki narodi se ne morejo ponašati s tako raznoliko in slikovito naravo, kot mi Slovenci. Ob prehodu severa na jug leži naša zemlja in se radi tega izražajo v njej vsi krajevni čari in mikavnosti, ki jih ustvarja tako zelo različno podnebje. In to podnebje in stava tal in voda vtisne svoj poseben pečat vsakemu kraju, vsakemu selišču in načinu živiljenja ter značaju prebivalstva. Ta posebni pečat in obiležje nosi tudi naša Gornjesavinjska dolina.

Ni moj namen, peti slavo krasotam tega najlepšega in gospodarsko najnaprednejšega dela naše domovine. Zato so poklicani drugi, sposobnejši.

Zivahni, od leta do leta naraščajoči tujski promet, krasne, imovitejšim trgom podobne bele vasi ob Dreti in Savinji in gospiske, snažne kmečke hiše, katere vsepov sod v oknih, na podstavkih in v vrtovih krasni ljubko-tihocvetje in zelenje, pričajo zadosti jasno o izredni lepoti naše Gornjesavinjske doline. In pri ustvarjanju teh naravnih krasot, po katerih slovi gornjegrajski, oziora mozirški okraj, je odločilno sodeloval s svojo bistrico, marljivostjo in gospodarsko naprednostjo naš savinjski kmet. In naš kmet ne miruje in si prizadeva in se trudi, da si zboljša svoj gospodarski položaj in dvigne ugled in gospodarski sloves svoje ožje domovine. Danes slovi n. pr. naša Solčava daleč preko mej države s svojo znamenito solčavsko ovčjo pasmo. Radi tega je pred 14 dnevi pod vodstvom živinorejskega referenta g. Zupanca obiskala Solčavo komisija avstrijskih strokovnjakov, ki so nakupili znotratno število plemenskih ovac za Avstrijo. Na glasu je tudi naše marljadovske goveje pleme, ki je najboljše v mariborski oblasti. Pretekli teden je pod vodstvom dr. Žmavca in ing. Murija nakupila komisija večje število plemenske živine za srednjo vinarsko in sadarsko šolo v Mariboru. Na povzdigi naše živinoreje, te izredno važne gornjesavinjske pridobitne panoge, delujejo s posebno vemo gg. Maks Štiglic iz Rečice ob Savinji, M. Goričar, župan, in Pušenjak, šolski upravitelj v Mozirju ter baron Warsberg in Irman v Šmartnem ob Paki. Po marljivem in vztrajnem prizadevanju teh gospodov se je jela posamezno uvajati tudi že smotrena kontrola molže. Na zboljšanju semena domačih žitnih vrst delujeta z uspehom gg. Warsberg in Steblownik v Šmartnem ob Paki.

Znamenito je tudi smotreno vzgojeno mozirsko sadje. Saj je predlanska sadna razstava v Šmartnem pokazala, da mozirski okraj premore najlepše sadje v mariborski oblasti. Največje zasluge za današnjo visoko stanje našega sadjarstva gredo gotovo šolskemu upravitelju v pok. g. Praprotniku, dr. Goričarju in drugim vnetim domaćim sadjarjem.

Za razvoj smotrenega planinskega pašništva pa se posebno trudijo gg. Strnad in Pečnik v Noviščki in župan Plaznik v Lučah.

Kakor vidimo, se poleg lesne kupčije, najvažnejše pridobitne panoge v Gornjesavinjski dolini, vrši zelo živahnog gibanje na povzdigi vseh naših gospodarskih panoge v gornjedrajskem, oziora mozirskem okraju. To se bo to smotreno delo nadaljevalo, kakor do sedaj, smo upravičeno pričakovati, da Gornjesavinjska dolina s primerno podporo in z razumevanjem odločilnih državnih in upravnih činiteljev ne bo slovela kot naša Švica samo radi njenih divnih planin in naravnih krasot, ampak tudi po njenem gospodarskem razvoju in napredku.

Fr. Wernig, kmet. referent.

ŠE NEKAJ O REJI ČISTE ŽIVINE.

K mojim zadnjim izvajanjem v članku »Kmetovalci, gojite čisto pleme!«, moram na podlagi najnovejših opazovanj še pripomniti, da je zlo vsestranskega mešanja in križanja naše živine v resnici še mnogo večje, kakor sem to zadnjič povedjal.

Na Lukeževu se je vršil, kakor običajno, v Mozirju veliki letni sejm. Mozirje leži v sredini marijadovskega plemenskega okoliša in meji na okoliš rumenosivih pomorcev. Človek bi vsled tega pričakoval, da bo našel na tem sejmu pretežno belorumeno marijadovsko, ali vsaj pomursko živino. V resnici pa je bilo blago na tem sejmu tako mešano in pestro, da sem skoraj imel vtis, da se ne nahajam v Mozirju, v sredini slovite reje Marijadovorcev, ampak nekje v križenem pingavskem okolišu Hrvaške, oziora Bosne. Prvih 50 živali na sejmišču je bilo rdečerumenega in sivega, že izprijenega, hrvaškega pokolenja. Niti repa ni bilo med njimi čisto marijadovskega. Ob zaključku sejma pa sem med sto živali našel mogoč kakih deset delno čistih domačih marijadovorcev.

Kmetovalci so naravno prav pridno kupovali mršave, zverižene hrvaške krave — nekatera prava strašila — in jih bodo doma deloma spitali ter zaklali, mnogo pa jih bodo obdržali za pleme ter nadaljnjo rejo, ker se med njimi nahaja tudi tuintam le kaka dobra molznicna, kar je bilo opaziti že na razvoju vimenja. Naravno kupec take krave ne pomisli, da mlečnost mešane hrvaške živali navadno ni prenosljiva na zarod, ampak da je le slučajno lastna kupljena živali. V tako mešani živali se razen enega činitelja za dobro mlečnost nahaja mogoč še 20 činiteljev naj slabše mlečnosti in več kot verjetno je, da bo pri potomcih te krave prišlo do razvoja le onto 20 slabih činiteljev. Iz tega sledi, da dobimo tudi on dobre molznicne hrvaškega pokolenja skoraj sigurno le slab zarod. Priprosti kmetovalci tega ne uvažujejo in tudi ne vedo. Z navedenim ravnanjem povzročajo pa samim sebi in celemu plemenskemu okolišu škodo vsled skvarjenja domačega preizkušenega plemena.

Kaj nam koristi spričo teh vseh prilik vse naše prizadevanje, da povzdignemo našo živinorejo?! Vse naše delo in delo par zavednejših rejecev ter celo dosledna uporaba čistih plemenjakov je zaman ali nezadostna. Rdečelisasta hrvaška živina se v našem okolišu uvaja in širi vedno bolj in bolj, ker široke plasti naroda so danes gospodarsko še preveč nezavedne, da bi samo poziv na zavedenost kmetovalcev pokazal kak znenat uspeh.

Spričo sedanjih prilik nas je v stanu rešiti preteče nevarnosti, da se naše domače pleme potopí v mešanici zaostale in izprijene hrvaške pasme, edino le tozadenvi zakon, ki bi zabranjeval preplavljanja naših sejmov s hrvaško živino ali uporabo teh živali za pleme.

To ni samo naše mnenje, ampak tudi želja naših zavednih živinorejev, kakor mi je zatrjeval gospodarsko visoko naobraženi in izredno marljivi župan mozirski, g. Matija Goričar.

Ako bi podoben zakon, oziora odredba, ne bila mogoča, bomo morali prej ali slej naše pasemske vprašanje in vred vsem čisto rejo enostavno likvidirati ter bodo morali tako dolgo čakati s posreševalnim delom, da se ne zgrne čez nas val hrvaške križanice in da se ne izvrši celotno pomešanje in izmenjanje naših domačih pasem s hrvaško živino ali uporabo teh živali za pleme.

Fr. Wernig, kmet. referent.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Naši zavedni somišljeniki namejajo ustanoviti za sodni okraj Sv. Lenart v Slov. goricah živinorejsko zadružno. Ustanovni občni zbor se bo vršil v nedeljo, dne 7. novembra 1926 v prostorih gostilne Arnuš pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. Pripravljalni odbor vabi vse živinoreje sodnega okraja Sv. Lenart v Slov. goricah, da se udeleže tega, za povzdigo.

Laško. V nedeljo, dne 17. oktobra se je vršil po ranem svetem opravilu v Društveni dvorani izredni občni zbor Kmetijske podružnice, ki je bil dobro obiskan. Namesto odšlega živinorejskega zadružnika dr. Jerine je bil izvoljen v odbor in za delegata na glavni občni zbor Bezgovšek Jože, posestnik iz Bezgovja pri Sv. Rupertu. V ocigled temu, da so se začeli tudi naši kmetje pečati s hmeljem, se je sklenilo, kupiti plug za globoko oranje, najbrž celo dva, ako bo mogoče izposlovali kakšno podporo. Tudi sadna dresca vseh vrst bo naročila podružnico za svoje člane, in se naročila že sedaj sprejemajo. Cene prvorstnimi 11 Din komad. Tudi prejemanje goveje živine se bo najbrž vršilo prihodnjo poletom. Podružnica zadnja leta zelo dobro deluje v prospeli kmetkega stanu.

Sv. Miklavž nad Laškim. Tukaj se je na pobudo posestnika Slučina, ki se je preselil k nam iz Cerkna na Goriškem, ustanovila Mlekarska zadružna, ki prav dobro obratuje, in je v sedanjih težkih časih za našega kmeta prav važen in izdaten vir dohodka. Izdeluje lep in okusen sir, katerega se je že mnogo prodalo.

Sejmsko poročilo. Prinalo se je: 3 konje, 12 bikov, 74 volov, 326 krav in 3 teleta: skupaj 412 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu 26. oktobra 1926 so bile sledeče:

debeli voli 1 kg žive teže 7.50 do 7.75 Din, biki za klanje 6.25 do 7.50, klavne krave debele 6 do 7, plemenske krave 5 do 6, krave za klobasarje 3 do 4, molzne krave 5 do 6, breje krave 5 do 6, mlada živila 7 Din. Prodalo se je 185 komadov (za izvoz v Avstrijo 50 komadov). — Mesne cene: Volovsko meso 8 do 18 Din, teleće meso 12.50 do 18, svinjsko meso sveže 10.50 do 27 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 22. oktobra je pripeljalo 215 svinj in 2 kozi; cene so bile sledeče: mladi prasiči 5—6 tednov starci 50 do 62.50 Din komad, 7—9 tednov starci 75 do 80, 3—4 mesece starci 150 do 250, 5—7 mesecev starci 350 do 450, 8—10 mesecev starci 500 do 800, 1 leto starci 1000 do 1250 Din. 1 kg žive teže 10.50 do 12, 1 kg mrtve teže 14 do 17 Din. Prodalo se je 137 svinj.

Mariborski trg, dne 23. oktobra 1924. Na trgu je bilo 42 vozov s 123 zakljanimi svinjami, 45 z zeljnati glavami, čebulo in zelenjavno, 16 s krompirjem in 8 s sadjem naloženim vozov. Svinjino so slaminarji prodajali po navadni ceni, in sicer po 10.50 do 25 Din za kg na drobno, po 14 do 17 Din kg pa na debelo. Drugače pa so cene ostale nespremenjene, le zeljnate glave, katerih je bilo v oblici na trgu, so se pocenile. — Perutnine je bilo radi slabega vremena komaj 400 komadov. Cene so bile piščancem 15 do 30, koščem 35 do 45, racam 50 do 60, gosem 60 do 80 in puranom 60 do 100 Din komad. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje in cvetlice. Krompirja so kmjetje manj kakor običajno pripeljali, ker je letina slabla in ker je krompir radi deževnega vremena začel deloma gniti. Prodajal se je po 5 do 6 Din mernik (7 in pol kg), ozir. po 1 do 2 Din kg, kisla repa 2 do 3, paradižni 4 do 5, solata 2 do 3.50 Din kg, endivija 1 do 1.50, buče 1 do 2, ohrov 1 do 2, karfijol 3 do 6 Din komad. Čebula 2.25 do 3, česen 8 do 14 Din kg. Gobe 2.25 Din kupček, kumarice 1 do 2, zeljne glave 0.50 do 4 Din komad. Mleko 2 do 2.50, smetana 12 do 14, oljčno olje 36 do 46, bučno olje 20 do 24 Din liter, maslo, surovo 36 do 40, kuhano 45 do 5, čajno 50 do 65 Din kg; sir 1 do 9 D hlebček, jajca 1.50 do 2 Din komad. — Sadje: jabolka in hruške 2 do 8, češplice 3 do 5, breskev 8 do 10, grozdje 6 do 14 Din kg; kostanji, surovi 3 do 4, pečeni 6 do 7 Din liter. Cvetlice, poedine 0.50 do 5, šopki 3 do 10, z lončki vred 15 do 50 D Din komad. — Lončena in lesena roba 1 do 100 Din, brezove metle 2.25 do 5 Din komad, koruzna slama 25 do 30 Din vreča.

Seno in slama na mariborskem trgu. V sredu, 20. t. m. je bilo 7 vozov sena, 1 otave in 5 slame; v soboto pa 4 sena in 3 slame na trgu. Cene so bile senu 75 do 100, otavi 75, slami pa 40 do 50 Din za 100 kg. — Cene senu se bodo dvigale.

Javimo vam, da so našli zlatnike v »Gazela« milu sledeči: g. Tončka Schweiger Vranovič, kupila milo pri tvrdki Martin Plut, Crnomelj; g. Micika Kampoš, Sv. Urban pri Ptiju, kupila milo pri tvrdki Hinko Kreft, Ptuj; g. Marija Aberšek, Spodne Dovže pri Slovenjgradcu, kupila milo pri tvrdki Albert Verdnik, Slovenjgradec; g. Slava Verič, Glini, kupila milo pri tvrdki Milan Brgovič, Glini; g. Terezija Lipovec, Vratišnec, kupila milo pri tvrdki Anton Kovač, Vratišnec, Medjimurje; g. Anton Eržen, Gorenjavas, kupil milo pri tvrdki Fr. Ks. Jelovčan, Gorenjavas nad Škofjo Loko; g. Marija Breznikar, Breg pri Št. Rupertu, kupila milo pri tvrdki Kmetijsko društvo, Št. Rupert, Dolenjsko; g. Marija Kočevar, Metlika št. 29, kupila milo pri tvrdki Nikola Petrušč sin, Jurovski Brod; g. Anka Jaringer, Zagreb, Margaretka 4, kupila milo pri tvrdki Izidor Weiser, Zagreb; g. Avgust Slatkovič, Beretinci pri Varazdinu, kupil milo pri tvrdki Josip Milkovič ml., Varazdin; g. Marija Horvat, Mačkovec pri Čakovcu, kupila milo pri tvrdki Sandor Weiss, Čakovc; g. Elizabeta Strelec, Bukovci pri Ptiju, kupila milo pri tvrdki Mihael Kokot, Bukovci pri Ptiju; g. Nadu Helena, Radeče, kupila milo pri tvrdki Ivan Haller, Radeče pri Zidanem most

Posestvo, približno 40 oralov, poslojja v najboljšem stanju, na lejem kraju, četrte ure od železnice in trga prodaje Lov. Čremožnik, Celje, Kralja Petra cesta 28. 1495

Posestvo, 5 oralov z gospodarskim poslopjem, sadonosnik, vinograd, njive, gozd, proda takoj Vincenc Vrečko v Grajenšaku, P. Vurberg pri Ptaju. 1493 3-1

Zamena in najem posestev. Kdor želi zamenjati ali dati v najem posestvo, naj se zglaši v posredovalnici »Marstan«, Maribor, Rotovški trg 4, kjer posebni oddelek sprejema brezplačno prijave do konca novembra. 1500

Več posestev na prodaj. Večja izbera posestev ugodno na prodaj. Naslov: »Marstan«, Maribor, Rotovški trg 4. 1501

Posestvo za prodati, Rošpoh 3, sadonosnik 4 orale, 1½ orala gozda in njive, ¼ ure od Mariabura, Lubej, Pesnica. 1502

Krasno posestvo, 14 oralov veliko, lepa stanovanjska hiša, kakor gospodarsko poslopje z zelo dobro idočno gostilno, na prmetni točki v industrijskem kraju, po ugodni ceni na prodaj. Naslov v upravi. 1498

Kdor želi kupiti posestvo ali prodati naj se oglaši pri g. Josipu Grošl, Slivnica pri Mariboru. 1497

Kupej posestev, pozor. Prodam vrlo lepo posestvo z dobrim gospodarskim poslopjem, v najlepši legi, kakor roža sredi vrtu, se nahajajo okrog poslopja vse njive, travniki, velik sadonosnik, vinograd in gozd. Redi se lahko 6 do 7 glav živine. Posestvo leži 10 minut od Novcevckve. Vec se izve pri Antonu Korošecu, pos. in mlinar, Globoce, Vojnik pri Cetru. 1508

Pletene jopice, bluze, oprsnike, robce in sploh vso pleteno obleko za moške, ženske in otroke si najlaže izberete in najceneje kupite tam, kjer se izdeluje in to je edino v strojni pletarni Marije Vezjak v Mariboru, Vetrinjska ulica 17. Prodaja se na trgovce tudi na debelo. 1486

10-15 polovnjakov zelo dobrega jabolčnika in hruskočka poceni na prodaj. Naslov v upravi. 1499 Močno kolo se proda za 600 Din. Brezje pri Mariboru št. 58. 1504

Pozor! Župnijski urad! Vsa dela pri cerkvah ter kritje in barvanje stolpov napravi z lastnimi pripravami, brezhibno, po najnižjih cenah. G. Gričnik, kleparstvo, Muta ob Dravi. 1472

Sode vseh velikosti ima vedno v zalogi Fran Repič, sodarsko podjetje v Ljubljani, Trnovo. Cene konkurenčno nizke. Postrežba točna. 1032 16-1

Trsje za vinograder! Prodajam trsje na podlagah Gothe in Riperia portalis cepljeno, rizling, beli burgundec, gutedel, silvanec, peček, mosler in več vrst trsnine. Kovač Franc, drevnesnica in trsnica, Maledole Vojnik. 1456

Rabiljene sode za vino in mošt dobile najceneje pri tvrdki Pugel in Rosman, veletrgovina z vinom Maribor, Trg Svobode 3. 1467

Mlinarji! Na prodaj so stroji za valjčni mlin. Naslov v upravi liata. 1458

Sadno drevje naročujemo v popolno zadovoljstvo pri I. slovenskih drevnicih I. Dolinšek, St. Pavel v Savinjski dolini. Zahtevajte cenik! 1357

Kupujem stalno borov, smrekov in jelkin les za rudokope. Plačilo zajamčeno. Ponudbe na Dragotin Korošec, Rečica ob Paki. 1401

Svarilo! Podpisani svarim vsakogar, ki se bi predvrnil kaj žaljivega govoriti o spodaj podpisanim, da se bo moral zagovarjati pri sodišču. Franjo Preac na Bresnici. 1490

Izredni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Šmarjeti pri Rimskih toplicah r. z. z. n. z. se bo vršil dne 31. oktobra 1926, ob pol 9. uri v uradnem prostoru. — Dnevni red: 1. Dopolnitveni načelstva in nadzorstvo. 2. Sprememba pravil. 3. Slučajnosti. 1494

flanele od Din 10.— naprej, barhente od Din 12.— naprej, modne barhente od Din 22.— naprej, moško sukno od Din 62.— naprej,

žensko volneno blago od Din 42.— naprej, moške hlače suknene od Din 90.— naprej, moške zimske suknje Din 425.—, odeje, navadne Din 115.—, odeje, fine klotaste Din 200.—.

Vse drugo zimski blago po zelo znižanih cenah. Vsakdo si naj ogleda zalogo brez siljenja k nakupu pri

F. STARČIĆ, MARIBOR, VETRINJSKA ULICA ŠT. 15.

NOV DOKAZ!

Razmerno v istem času preteklega leta, povečalo je društvo Ford prodajo svojih traktorjev v zadnjih štirih mesecih za 90%.

To je dokaz, da je ta prvorazredni traktor v resnici stroj za vsako porabo, neophodno potreben za vsakega poljedelca in resnega producenta, ker današnja moderna tehnika ga ne more pogrešati.

Cena traktorja Dinarjev 37.500—

Franko Rakel, cena neobvezna

Fordson

Izdelek od Ford Motor Company

Obligite se danes jednega izmed naših breztevilnih zastopnikov v državi

13 Državna razredna lotterija

ima največji dobitek 4,200.000 D (štiri milijone dvacetstošoč Din) 12 premij. Ena premija 1,200.000.

Vsaka druga srečka dobi. Zrebanje 11. januarja 1927.

Cena sreč: Cela Din 100.—, polovična Din 50.—, četrtninska 25.—. Dobitki in šance so sledenje: 4,200,000, 4,000,000, 3,800,000, 3,700,000, 3,000,000, 3,500,000, 3,400,000, 2,900,000, 2,400,000, 1,600,000, 1,500,000, 1,400,000, špecjalno: 2 á 1,200,000, 2 á 500,000, 2 á 400,000, 2 á 300,000, 4 á 250,000, 6 á 200,000, 2 á 100,000, 10 á 80,000, 8 á 60,000, 2 á 50,000, 24 á 40,000, 38 á 30,000, 2 á 24,000, 46 á 20,000, 116 á 10,000 in še preko 120 tisoč raznih dobitkov iz pod 10.000 Din.

Jaz bi radi tudi Vam enega teh velikih dobitkov izplačal, zato naročite še danes eno srečko.

Ker bodoemo v decembri preobleženi z delom pri izplačevanju dobitkov 12. razredne lotterije, že sedaj, ker se razposiljajo že od 20. novembra t. l. naprej. Srečke plačate po prejemu istih, po prvem položnici, poštne prostro. Z naročilom nikan ne odlasjate, ker odlašanje ni nikjer dobro, posebno ne tu kaj, ker bodo srečke kmalu razprodane. Vsak naj naroči vsaj eno četrtninsko srečko, ki stane samo 25 Din, da poskusi svojo srečo, s katero lahko zadeně v srečnem slučaju en milijon Din. Mogoče Vas ravno tukaj sreča čaka. Za naročila srečk zadostuje dopisnica z natančnim Vašim naslovom pri Antonu Golež, Maribor, Aleksandrova cesta št. 42. 1510

Priporočam svojo špecerijsko trgovino, kjer se dobi vedno sveže blago, beli ameriški petrolej, karbonil, špirit za mizarje, šelak, in vse drugo špecerijsko blago po najnižjih dnevnih cenah. Nadalje kupujem jajca, fižol, pšenico, orehe, vinski kamen in vse druge poljske pridelke po najvišji dnevnih cenih. Pridite in prepričali se boste, da je pri meni vedno sveže in dobro blago ter solidna postrežba.

Hinko Kreft trgovec v Ptaju nasproti gostilne Zupančič. 1484

Pozor!

Pozor!

To moraš čitati!

V Poljčanah umetni in valjčni mlin od tvrdke Anton Grundner je prevzel Franc Dofenik in sedaj se vedno dobi moka, oziroma zamenja pšenica za moko, po sledenih procentih: 75, 70, 65 in 60, potem se zamelje pšenica in se dobi 96% nazaj in plača 30 Din od 100 kg.

Vsi kmetje in kmetice, pridite sedaj in se prepričajte: kdor še ne ve, naj poskusi; kdor pa že ve, naj naznani drugim!

Prodajam tudi koruzo, sol in moko na drobno.

Kupujem pšenico in vsako drugo zrnje po najvišji ceni, kakor tudi fižol.

Za veliki obisk se priporoča in Vas pozdravlja:

Anton Grundner naslednik: 1488

Franc Dofenik

KONCESIJONIRANA ZASTAVLJALNICA V MARIBORU

Licitacija

zastavnih predmetov se vrši dne 10. novembra 1926, ob 9. uri dopoldne. Prodali se bodo:

efekti štev. 26.299 do 28.196 — dragocenosti štev. 33.415 do 35.355,

ki se do 6. novembra 1926 ne podaljšajo ali ne dvignejo. Dne 8. in 9. novembra 1926 ostane zavod za vsak strankin promet zaprt. 1485

Dražba tova.

Lovska pravica krajevne občine Zgornja Poljska veda se da potom javne dražbe do dne 31. marca 1928 v zakup. Dražba se vrši v soboto, dne 20. novembra 1926, v prostorih sreskega poglavarja v Mariboru, desni breg, soba štev. 1, prtičje.

Sreski poglavar v Mariboru, desni breg,

dne 22. oktobra 1926. 1489

Poljanec s. r.

Velika prodaja

1492
Po tvorniških cenah se oddajo:

sukna za ženske plašče
sukna za moške obleke
sukna za obleke
modna sukna
modni flaneli
barhenti
flaneli za perilo
šifoni
itd. itd. itd.

MODNA TRGOVINA
DOLČEK & MARINI
MARIBOR, GOSPOSKA ULICA 27.

Za bodočo zimsko sezono, kakor tudi za miklavževa darila

se zaradi pomanjkanja prostorov sledične stvari razprodajo s 25% popustom: domače čevlje za gospode, dame in otroke v volni in usnju, samoveznice, pipe, doze za tobak in cigarete, ustnike, pisemski papir, kakor tudi igrače, denarnice za gospode in dame, damske ročne torbice itd. 1503

Josip Mlinarič, Maribor

Glavni trg 17.

Najnižje cene!

Zimsko perilo, copate, rokavice, sviterje, klobuke, dežne plašče, čevlje, čepice, kravate itd. nudi najugodnejše splošno znana tvrdka

1502
Jakob Lah, Maribor

samo Glavni trg št. 2.

DOBRO POMISLI.

preden kaj kupiš! Denar je danes drag, zato glej, da si kupiš obliko in drugo blago tam, kjer je najcenejše in to pri: Mihajlo Lapuh, Konjice št. 93. 1487

ALFA - KOTLE
ki so sežgani in ne več rabljivi, zamenjate najboljše za kotle iz masivne ploščevine, ki ohrani vedno dober okus, samo pri 1097
A. SUNTNER, KLJUČAVNIČAR, ZGORNJA POLSKAVA

ZAHVALA.

Za vse mnogočevalne izraze globokega sočutja in tihega sožanja povodom smrti najine nad vse ljubljene predobre soprote in matere, gospe

Frančiške Macun,
posestnicé,

se vam najprisrčneje zahvaljujeva. Najino iskreno zahvalo za prečastno spremstvo na njeni zadnji poti izrekujeta vlč. duhovčini, vsem sorodnikom, g. progovnima mojstroma in delavstvu, vsem darovalcem vencev, kakor tudi vsem neštetim, ki so prišli od bližu in daleč, da so spremili blagopokojno na njeni zadnji temski poti.

V Cvenu, dne 23. oktobra 1926.

Začujoči: Alojz Macun, mož, Ivan Macun, sin.

Zahvala.

Tužnim srečem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš iskreno ljubljeni oče in starci oče, gospod

Simon Bombek

dne 21. oktobra 1926, v 74. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal. Pogreb nepozabljenega se je vršil dne 23. oktobra ob 2. uri po polne iz hiše žalosti, Nova vas št. 45, na okoliško pokopališče.

Ker se nam ni mogče vsem, ki so našega rajnega spremili na zadnji poti, posebaj zahvaliti, izrekamo s tem našo najlepšo zahvalo: v prvi vrsti č. gg. minoritom, č. gg. kapucinom, posebno pa č. g. kaplanu Karolu Jelčiču za njegov v srce ganljiv nagrobnih govorov. Enako se zahvaljujemo tudi darovalcem cvečja. — Rajnega priporočamo v blag spomin!

Ptuj, dne 25. oktobra 1926.

Jožefa Fras, roj. Bombek, hčer. — Frane, Anton, Simon Bombek, sinovi.

Če pridete v Maribor, potrudite se v
manufaktурно trgovino
Franjo Majer

na Glavnem trgu št. 9

kjer dobite razno zimsko blago, n. pr. odeje, koce, barhenje, moško in žensko suknjo, platno, zimsko perilo itd. itd. po zelo nizkih cenah. 1858

Šivilje

za delo na domu in v tovarni se sprejmejo pri tvrdki Durjava, Maribor, Gregorčičeva ulica 24. Delo na dom se da tudi šiviljam iz mariborske okolice. 1477

Kristjanske cene in dobre blago
se dobi pri 1831
I. TRPIN V MARIBORU, GLAVNI TRG 17.

A. Pinter-ja naslednik

Franjo Kac, Slov. Bistrica
pri farni cerkvi

priporoča za zimsko sezono vsakovrstno manufakturo za moške in ženske obleke, kakor: suknjo, volneno blago, parhent, hlačevino, tiskovino, platno, odeje, perilo, robce, kakor tudi vse drugo, v to stroko spadajoče blago, vse najboljše kakovosti in po zelo znižanih cenah. — Nadalje nudi vedno sveže špecerijsko blago in vseh vrst železnino po najnižjih konkurenčnih cenah. 1471

Pozor!

Pozor!

Najceneje in najbolje se kupijo moški in ženski štofi, različno moško perilo, belo in rjavo platno, cefire in goote različne obleke itd. pri 1352

Ivanu Mastnak

Celje, Kralja Petra cesta 15.

Manufaktura in lastna izdelovalnica oblek.

Kostanjeva drva za tanin

neobeljena, do 1.20 m dolga, od 10—45 cm, neklana, kujuje stalno po ugodnih cenah in takojšnjem plačilu, event. proti akreditivu: Ernest Marin, Celje, Zrinskega ulica 4. Posredovalci dobijo provizijo. 1469

Dobro in poceni zimsko blago, obleke, platno itd.
se dobi pri

I. TRPIN V MARIBORU, GLAVNI TRG 17.

PREPROGE

Mnoleum, posteljni vložki, tridelne žimnice 320 din., otomani 750 din., blago za pohištvo 60 din., gradl za žimnice 32 din., šifone 10 din., molino 8 din., rjuhe 26 din. meter, zavesa, posteljne garniture, posteljne in namizne odeje, perje žima, morska trava, vsakovrstne blazine, pernice kot blago za posteljna in tapetniška dela po izpod konkurenčnih cenah kri 1434

KARL PREIS, MARIBOR, GOSPOSKA ULICA ŠT. 20.

Pošiljatve s pošto in železnicu. — Cenike gratis.

!! Varčujte z denarjem !!

pri nakupu manufakturnega blaga. Predno kupite, si oglejte velikansko zaloge in čudovito nizke cene v

manufakturni in modni trgovini

FRANC DOBOVIČNIK
Celje, Gosposka ulica 15

Stranke iz dežele dobe popust! — Krojači in šivilje posebne cene!

Na drobno!

1244

Na debelo!

Pozor!

Dijaki! Starši!

TISKARNA SV. CIRILA v Mariboru, Koroška cesta št. 5

in njena

PODRUŽNICA v Mariboru, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo ima na razpolago:

1. vse šolske knjige

za gimnazijo, realko, učiteljišče, trgovsko šolo, za mestanske in osnovne šole,

2. vse druge šolske potrebščine

kakor: risalne sklade, risalne deske, risala, risanke, risalni papir, zvezke, radike, svinčnike, peresa, tuše, črnilo, ručičilo itd. — Cene zmerne. — Postrežba točna.

Za obilen obisk se priporoča cenj. dajačtu in staršem:

PODRUŽNICA CIRILOVE TISKARNE,
Aleksandrova cesta 6.

TISKARNA SV. CIRILA,
Koroška cesta 5.

V trgovini

Franc Kolerič, Apača

morate kupovati, ker
tam dobite dobro blago po
nizki ceni.

Velika izbira blaga vseh vrst.
1098

Čujtel

Glejtel

MARTIN-SUMER, KONJICE

Kdo hoče lepo in dobro oblečen biti, mora v Konjice biti; tam v trgovini Sumerjevi, se blago jako poceni dob.

— Za prav obilen obisk se uljudno priporočam!

VOZNI RED

veljaven od 1. oktobra 1926, se dobi v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Cena Din 1.50.

Enrilo

Splošno priljubljen

kavni nadomesek

okusen i cenem.

Dobiva se v vseh

dobro asortiranih

kolonialnih trgovinah.

Samod60-

stane pri meni ena dobra budilka z triletnim pismenim jamstvom; tudi dobite že:

1 dobro nikel, anker-uro (3letno jamstvo) za 88 D

1 dobro sreb. žepno uro (5 letno jamstvo) za 277 D

1 orig. nik. »Doxa«-uro (10letno jamstvo) za 340 D

1 orig. nik. »Omega«-uro (10letno jamstvo) za 395 D

Zahtevajte brezplačno najnovejši ilustrirani cenik

od eksportne tvrdke švicarskih ur

„Jupiter“, F. KNESER, Maribor
Aleksandrova cesta št. 27g. 1390

Edino najboljši šivalni stroji in kolesa so le

JOSIP PETELINC-A

LJUBLJANA (blizu Prešernovega spomenika ob vodi)

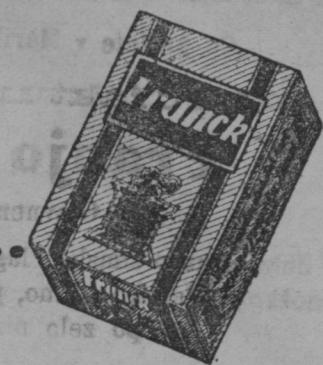
— znamke Gritzner, Adler in Phönix —

za rodbinsko, obrtno in industrijsko rabo. — Istrom najboljši švicarski pletilni stroji znamke »Dubied«. — Pouk o vezenju in krpanju brezplačen. Večletna garancija. Delavnica na razpolago.

Držite se stare navade in uporabljajte še nadalje davno preizkušeni Pravi Franckov kavni pridatek.

Ta pocenjuje kavo, jo krepča in ji daje dober okus.
Tudi k žitu spada neobhodno Pravi Franck.

Priporoča se TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU.

Za peljske križe
si mnogi želijo Kristusove podobe (korpus). Da ustreže ljudem, jih je oskrbela Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, kjer se dobijo po sledečih cenah: 65 cm veliki po 550 D, 75 cm veliki po 560 D, 80 cm veliki po 700 in 800 D, 90 cm veliki po 80 D, 100 cm veliki po 950 D in po 1280 D, 120 cm veliki po 1700 D.

Stenski križi
z leseno podobo (korpusom) stanejo Velikost 20 cm po 42 in 77 D, 25 cm po 55 in 90 D, 30 cm po 77 in 100 D, 35 cm po 96 in 115 D, 40 cm po 140 D.

Stenski križi
z kovinasto podobo stanejo v raznih velikostih po 4, 12, 18 in 24 D.

Stojec križi
z kovinasto podobo stanejo v raznih velikostih in izpeljavah po 22, 24, 28, 30 in 36 D.

Izpeljava je zelo okusna in solidna ter se toplo priporoča, da si vsak, kdor križe potrebuje, iste kupi v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Najboljše in zelo trpežno blago

za moške in ženske obleke, suknja, hlačevino, volneno blago, barhent, cefir, platno, robce, nogavice, gotove obleke in perilo kupite najcenejše le v trgovini

J. N. Soštarič, Maribor,

ALEKSANDROVA CESTA.

Denar naložite

najboljše in najvarnejše

pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Stolna ulica št. 6

R. Z. Z. D. Z.

Stolna ulica št. 6

Hramilne vloge brez odpovedi po 6%.

Na trimesečno odpoved po 8%

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor.

Na lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 8, pred frančiškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najkulantnejše! — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu.

Pooblaščeni prodajalec srečk drž. razr. loterije.

Somišljeniki, širite naš list!

Naložite denar le pri

Ljudski posojilnici v Celju

registrirani zadruži z neomejenim zavezo

Cankarjeva ulica 4

poleg davkarije (poprej pri »Belem volu«),
kjer je najbolj varno naložen in se najugodnejše
obrestuje. 50

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica.

Posojila po najnižji obrestni meri.

Kdor v »Slov. Gospodarju« oglašuje,
uspeha gotovo se raduje!

E S N I C A

je, da kupite: češko suknja, volneno blago, hlačevino, tiskovino, platno, svilene in cajgaste rute, nogavice, srajce, čevlje in drugo različno blago najboljše kakovosti po zmanjšanih cenah samo v manufakturni trgovini

„Pri solincu“

Za obilen obisk se priporoča: 608
K. DROFENIK, CELJE, GLAVNI TRG 9.

D E N A R

štedi in brije se sam! Dobri brivski aparat Din. 15, fin 24, zelo fin 33, jeklena britva 10, fina Solingen 20, poniklan lasostrižnik 40, jeklene škarje 6, žepni nož 3.25, žlice, jedilno orodje sploh vso jekleno robo prodaja v prvovrstni kakovosti veletrgovina R. Stermecki, Celje, št. 24. Pišite takoj po ilustrirani cenik z več tisoč predmeti. Zelezniška vožnja se nakupu primerno povrne. Trgovci engros cene

Dober glas gre v mesta in dežele
Ter tudi k nam so novice te prispele,
Da kupiš dobro manufakturno blago in po ceni.
V mestu Celju, tam pri nemški cerkvi.
Ako nisi bil tam še osebno,
Glej, da zapomniš si za vedno,
Da v Celju je mnogo raznih trgovin,
A najcenejše kupiš vedno le pri

Valentin Hladin, Celje

Prešernova ulica.

Samozraven nemške cerkve! 1246

Dobra gospodinja,

ki pozna zdrava načela štedenja s časom, denarjem in
perilom, rabi za pranje samo pristno

ZLATOROG TERPENTINOVO MILO,

ki napravi perilo snežnobelo in dišeče in jo vrhu tega
tu pa tam prijetno preseneči s pristnim zlatnikom!

